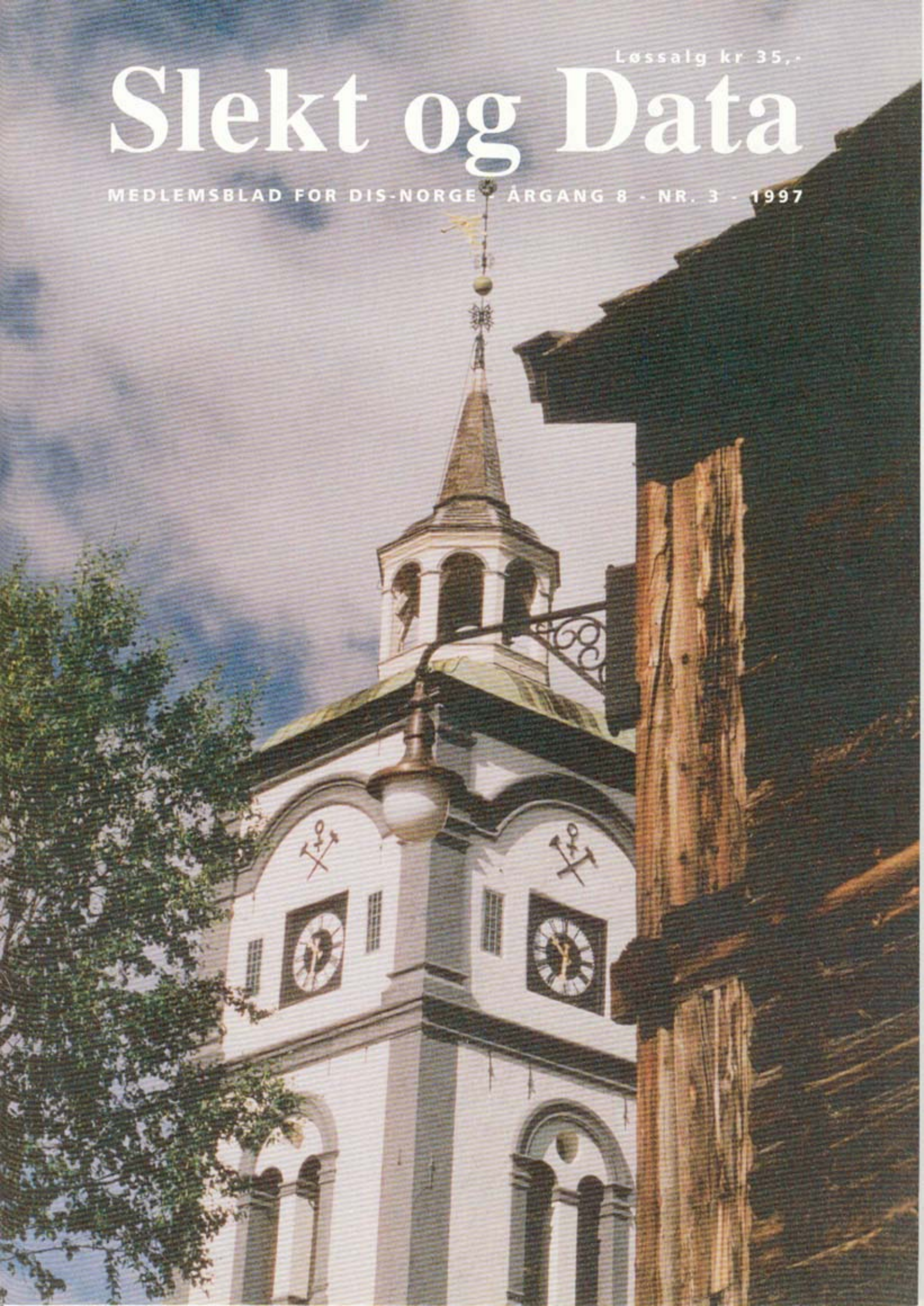

Løssalg kr 35,-

Slekt og Data

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE · ÅRGANG 8 · NR. 3 · 1997

Slekt og Data

Medlemsblad for DIS-Norge - Nr. 3/1997. Årgang nr. 8 - ISSN 0803-0510

FORSIDEFOTO:
Røros kirke fra en annen vinkel
Foto: Arvid Evanger

REDAKTØR for denne utgave:
Bjørn Nilsen

Medarbeidere:
Jan M. Keus, Runar Østebø, Arvid
Evanger, Alf Christophersen, Torleif
Haugødegård, Svein-Erik Bjartveit,

BLADETS ADRESSE:
Postboks 29 Bryn
0611 OSLO
Epost: DISredaksjon@rootsweb.com

OPPLAG: 4500
Abonnement for bibliotek og liknende
institusjoner kan tegnes for kr 100,-
pr. år.

ANNONSERING:
Annonser kan tegnes ved henvendelse
til Telering v/Arvid Evanger,
telefon 22 56 20 20

Lay-out og produksjon: idé-team as
Trykk: Gan Grafisk AS

NESTE NUMMER
sendes ut 3. desember. Siste frist for
levering av stoff er 1. november.

SLEKSKONFERANSER PÅ NETTET
no.slekt
no.slekt.etterlysning
no.slekt.programmer
soc.genealogy.nordic
soc.genealogy.australia+nz
soc.genealogy.benelux
soc.genealogy.german
soc.genealogy.french
soc.genealogy.computing
soc.genealogy.marketplace
soc.genealogy.methods
swnet.sci.genealogi

DISforum, DIS-Norges email-forum
for medlemmer:
DISforum@rootsweb.com
Gå til <http://www.sn.no/disnorge/disforum.htm> for registrering.

DIS-Norge
Postboks 29 Bryn
0611 OSLO
Postgiro: 0824 07 64750
Epost: disnorge@online.no

Styrets medlemmer:
LEDER: Bjørn Nilsen
Stordamsnaret 1, 0671 OSLO
Telefon: 22 26 41 50 (p)

NESTLEDER: Jan M. Keus
Fagertunveien 149, 1342 JAR
Telefon: 67 14 84 75 (alp)
Telefaks: 67 14 08 40

KASSERER: Jan Solberg
Kjenneveien 15 B,
1470 LØRENSKOG
Telefon: 67 90 77 51 (p)

SEKRETÆR: Stein J. Rypærn
Østbyveien 21, 1920 SØRUMSAND
Telefon: 63 82 77 19

Ole-Johan Kippenbroeck
Donevikstien 4, 4048 HAFRSFJORD
Telefon: 51 55 30 49 (p)

Finn Karlsen
Gjølveien 11, 7320 FANNREM
Telefon: 72 48 60 25 (p)

VARAMEDLEMMER:
Vidar Holum
Landingsveien 132, 0767 OSLO
Telefon: 22 14 93 07

Kari Nicolaisen
Fjellveien 31 A, 1678 KRÅKERØY
Telefon: 69 34 30 58

Petter Reinholdtsen
c/o Schouten
Vålerenggt 5, 0667 OSLO

PÅ KONTORET:
Monica Jakobsen

DISTREFF ADRESSE:
Ole-Johan Kippenbroeck, se styret

Leder	3
Free Agent	4
Statsarkivet i Bergen	5
Genealogo verden rundt	10
Demografisk database	11
Gedcom på Internett	12
Snakk med gamle folk	14
Slektsgranskerdag	16
Foreningsnytt	16
Nattefriing til besvær	18
En skal hør mye rart	21
Våre utallige forfedre	23
Bokanmeldelse	25
Om bruk av slektsnavn	25
Etterlysninger	26
Får du tilstrekkelig data	29
216 nye medlemmer	30
Kryssord	34
DIS-lokallag	35
DIS-arrangementer	36

Å VÆRE SLEKTSFORSKER

Når jeg skriver dette, er det fremdeles sommerferie. I tre uker har jeg omtrent ikke rørt en PC. Det er en meget god følelse, ikke minst for "musearmen" min. På denne siste dagen har jeg tatt fram en gammel, bærbar (uten mus!), som har vært blindpassasjer i bilen på tur både til sjøen og på fjellet. Blant nedlagte og nesten sammenfalte stølsbuer øverst i Valdres benytter jeg dette eldgamle verktøyet fra PC'ens tidligere tider til å skrive ned noen ord om det å være slektsforsker. Blant annet har jeg (gjen-) oppdaget noe jeg helt sikkert har vært klar over tidligere: Det er ikke bare når man sitter foran skjermen på jakt etter nye opplysninger, eller for å registrere de siste erobringer fra arkivet, at man "er" slektsforsker.

Jeg har mange ganger kunnet ønske at i det minste en av slektsgrenene mine fremdeles satt på en gård som hadde vært i sammenhengende eie. Da kunne jeg tusle rundt husveggene og på jordene rundt og virkelig trekke inn duften av egne røtter! Nå er det svært mange av oss som ikke er i en slik situasjon. Denne ferien har minnet meg om at det ikke er nødvendig å fortvile av den grunn. Det faktum at mine røtter sprer seg i ganske mange retninger med mer eller mindre diffust opphav, gir meg på mange måter "eierskap" til veldig mye av det jeg ser på turer i landet vårt. Sporene etter kulturlandskap og leveforhold er like mye beskrivelser av hvordan mine forgjengere hadde det.

Slektsforskning dreier seg slett ikke bare om den rene detektivdelen i arkivverket, eller om å finne fram til

det aller beste registreringsprogrammet. Selvfølgelig er de faktiske opplysningene om ens egen slekt en meget viktig bestanddel av dette.

Å sitte der med en mengde navn og årstall blir likevel et beinrangel uten særlig mye kjøtt. Den videre motivasjonen (og gleden med å drive slektsforskning) tror jeg likevel man må hente andre steder enn i filmrullene på lesesalen.

Derfor blir slektsforskning på mange måter en livsform. Den kan ha forskjellige faser, enten man er ivrig opptatt av å spore opp en tipp-tipp-tipp som dukket opp fra hvor-i-all-verden, eller man forsøker å leve seg litt inn i hva slags liv de levde. I noen perioder ligger kanskje hele hobbyen på is.

Et gunstig trekk ved slektsforskning som hobby er at det aldri vil være noe problem å ta den fram igjen etter en tids hvile. De eneste kildene som er flyktige er de nålevende, men de har du sjølsagt for lengst passet på å intervju?(!)

For de som ønsker seg en aktiv slektsforskerhøst mangler det ikke på muligheter. Ta for eksempel en titt på baksida av dette bladet. Bruk Internet i tillegg, så er du sikret mange interessante stunder. Lykke til!

Vennlig hilsen
Bjørn Nilsen

Deadline

Siste frist for inn-
sendelse av stoff
til bladet er
1. november d.å.

Free Agent

Bruk av Free Agent

Husk at Internett ikke bare er "surfing" på WEB-sider! En egen verden består av Usenet News; et utall av "konferanser" for alle mulige interesseområder. Og selvsagt også for slektsforskere. Alf Christophersen forklarer her hvordan du kan hente ned fra nettet, konfigurere og bruke et lettvinnt program for å hente ned mye glede i form av meldinger fra andre ivrige slektsforskere!

Alf Christophersen

Det finnes en rekke nyhetslesere som kan brukes til å lese og skrive meldinger "off line", det vil si etter at du har avsluttet telefonforbindelsen. Blandt disse finner vi programmer som Ovi og Free Agent. Hva man skal bruke av tilgjengelig programvare er smak og behag, det er svært små detaljer som skiller, men under bruk kan fraværet av vante egenskaper skape irritasjon. Det kan f.eks. gå på muligheter som å sortere innlegg etter forskjellige kriterier etc.

Jeg vil her gå nærmere inn på Free Agent, bl.a. fordi dette er programmet som har blitt mest brukt blandt DIS-Norges medlemmer.

Bruker du et program du synes fungerer bedre enn Free Agent, oppfordres du herved til å fortelle om dette her i bladet!

HVOR HENTER JEG FREE AGENT?

På DIS-Norges hjemmesider under programvare og nyttig programvare for Slektsforskere finner du programversjoner både for Windows 3.1 (16-bits programvare) og for Windows 95 og NT (32-bits versjon). Ved prøving og feiling viser det seg at 16-bits versjonen fungerer dårlig under Windows95 og NT, så vær nøye med å velge riktig versjon.

Det er ikke garantert at "våre" versjoner er aller siste utgave fra produsenten, så du kan jo også gå sjekke hos dem om det er kommet nyere versjoner. Hvis det er tilfelle, kanskje du sender oss et lite tips?

Skal du hente kommersiell versjon må du først sende penger for så å laste ned fra en adresse du får oppgitt på leverandørens maskin. Adressen får du oppgitt ved bekreftelse av betaling.

JEG HAR HENTET NED FREE AGENT, HVA GJØR JEG SÅ?

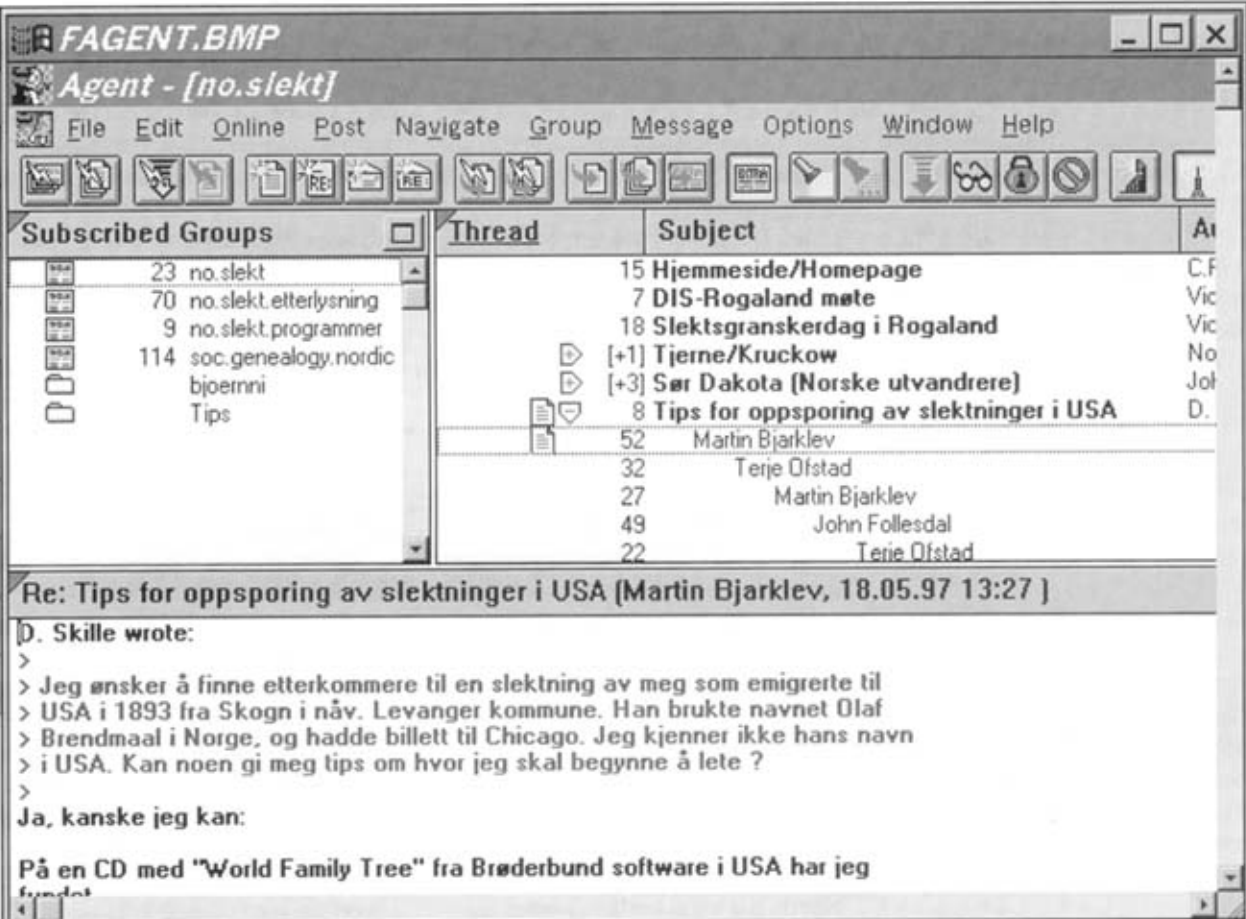
Det første du må gjøre er å "pakke ut" og installere programmer. Det er et selvutpakkende og selvinstallerende program, men det har vist seg at WinZIP kan gi deg store problemer dersom du bruker dette istedet for å la det pakke seg ut selv.

WinZIP er et program mange har installert. Dette tar og automatisk pakker ut zip-filer og exe-filer som inneholder skjulte zip-filer. Det pakker også ut filene i exe-filen som inneholder Free Agent og Agent, men det starter ikke opp det medfølgende installeringsprogrammet. Dette har gitt flere problemer. Bruk derfor ikke WinZip til å pakke ut Free Agent med!

HOVEDOPPSETT FOR Å FÅ KONTAKT MED OMVERDEN

Dersom du allerede har installert Eudora (email-program) og Netscape, og konfigurert Netscape slik at du kan lese og laste opp svar på Netnews, vil installeringsprogrammet for Free Agent bruke denne informasjonen og gjøre programmet fullstendig kjørklar. I motsatt fall må du etter oppsettet inn i manualer du har fått fra din ISP (Internet-leverandør) for å finne viktig informasjon om to forhold det spørres om, nemlig News Server og Email Server. News Server kalles gjerne for NNTP-server (NN Transport Protocol), mens Email server også kalles SMTP-server (Simple Mail Transport Protocol). Det kan også være at din ISP bruker andre betegnelser for disse adresser. En newsserver heter gjerne noe med nntp, så det skulle være lett å identifisere adressene.

Under menyvalget "Options" og "General Preferences" finner du mulighet for å endre valg av Email-server og News-server. Disse finner du under fliken "System". Under merket "User" skal du legge inn informasjon om deg selv. Her bør du være litt nøyaktig og fylle inn alle relevante felt. Spesielt viktig er Email adressen om du ønsker respons på det du skriver. Skriver du feil her, vil du ikke få post og den som forsøker å sende deg noe, blir som oftest sur.

Under "Online" kan du velge mellom et typisk online oppsett eller et typisk offline oppsett. Som oftest er det mest aktuelt med det siste. Oppsettet under "Dialup" er det vanligvis ikke nødvendig å bry seg med. De resterende skulle heller ikke være nødvendig å endre noe på, men ta gjerne en titt. Det lønner seg i lengden.

FØRSTE GANGS PÅLOGGING

Du skulle nå forhåpentligvis være klar til å prøve systemet for første gang.

Ring opp din ISP (Telenor, Telia etc.) på vanlig måte, og start gjerne

Free Agent samtidig. Det tar noen sekunder å starte opp.

Det første man så må gjøre er å laste ned tittel på alle konferanser. Dette tar noe tid, men gjøres kun noen få ganger i året, f.eks. når man får greie på at det finnes nye konferanser man selv ikke kan se i sin egen liste. Det er ditt eget ansvar å oppdatere programmet med aktuelle konferansnavn. Det er det dessverre mange som ikke er klar over. Dette gjøres ved å gå inn på menyvalget "Online" og i menyen velge "Get New Groups". Programmet vil da logge seg inn på NNTP-serveren (NB. Kan ta noe tid enkelte steder, avhengig av trafikk og andre gjøremål) og vil så starte nedlasting av navn på konfe-

ranser. I dag vil antallet muligens være mellom 3000 og 15000, alt etter hva din ISP mener å ha plass til. Ved senere anledninger velger man "Refresh Group List".

Når dette er gjort, kan du legge på røret. Husk at hvis du bruker Windows 95 eller NT kan det samtidig lastes ned meldinger til Eudora, evt. laste opp eller ned filer med ftp. Samtidig med at man starter påloggingen til nettet kan det være en fordel å starte opp programvaren man skal bruke så denne er klar til bruk. Ved å utnytte dette, kan du spare noen tellerskritt.

Listen med grupper kan vises på tre forskjellige måter. Aktuelt rett etter

nedlastning av nye grupper vil være å vise kun nye grupper. Til daglig vil det være aktuelt å vise kun grupper man har "abonnert" (subskribert) på. Subskriberingen skjer kun overfor sin egen maskin, ikke mot nettet!

Skal du poste en melding til en gruppe som til daglig ikke brukes, kan du be om å vise alle tilgjengelige grupper. Dette velges med "Group" og "Show".

Du vil få i øvre venstre hjørne (om dette ikke passer deg, kan dette omkonfigureres) få en tabell med konferansenavn. Til høyre for navnene vil det være en rullesjakt som du kan bruke til å skyve konferansenavnene opp og ned.

Naviger deg frem til de konferansene du ønsker å abonnere på. Når du har funnet en, trykker du på denne linja med skrivemerket og museknappen. Den markeres i blått. Marker alle grupper du ønsker å følge med på.

Når alle grupper er markert, trekker du ned menygardina for Groups og velger Subscribe. Alle merkede grupper vil nå få et merke i venstre kant. Du kan nå gå til "Group" og "Show" og trykke på valget "Show selected Groups". Kun de valgte gruppene vil nå vises i venstre felt.

KONFIGURER VALGTE GRUPPER

Du kan konfigurere egenskapene for gruppene på to måter.

Det er et forvalgt sett med egenskaper som kan gjelde alle grupper, men du kan også endre egenskapene for valgte grupper; en gruppe kan ha ett sett med egenskaper, mens en annen gruppe kan ha et annet sett.

For å sette opp forvalgte egenskaper velger du "Group" og "Default Properties".

Det er i gruppen "Retrieving" at det er mest aktuelt å kunne variere oppsettet. Det er her man velger om det bare skal lastes ned titler på nye meldinger i gruppen eller om det i samme kjørefase også skal lastes ned alle meldingstekster. Selv bruker jeg begge egenskaper. I konferanser jeg leser flere ganger daglig, som f.eks. no.slekt har jeg valgt å lese automatisk alle nye meldinger uten først å velge hva jeg vil lese. Det er like raskt å trykke på Delete-knappen om det er noe der jeg ikke ønsker i det hele tatt. Andre meldinger lar jeg ligge til oppsettet tar seg av å stryke meldingene, tidspunkt for dette kan også settes opp.

FØRSTE NEDLASTING AV MELDINGER

Når du har valgt hvilke grupper jeg ønsker å lese meldinger i, samt har satt opp konfigurasjon for disse konferanser, er du klar til å ringe opp igjen din ISP for å laste ned titler og evt. meldinger.

Når forbindelsen er klar, trykker du på "Online" og "Get New Headers in Subscribed Groups". Programmet vil da forhåpentligvis logge seg inn på oppgitt server (obs. den kan være midlertidig nede, så får du ingen respons, prøv igjen en stund senere). Programmet vil så gå gjennom alle valgte konferanser og forsøke å laste ned i første runde alle nye titler siden sist. Det kan bli svært mange meldinger om du ikke har begrenset det til 100 første gang (som standard oppsett) og hvis du har valgt å laste ned selve meldingstekstene samtidig. Normalt hentes kun overskriftene.

Legg merke til ikonene som står til venstre for meldingene. Det lønner seg å studere hjelpemenyen for å få oversikt over hva disse betyr. Finner du en melding hvis tittel er av interesse, men hvor det står kun en kort tekst om å velge for nedlastning, så trykker man på M for å velge denne ut for nedlastning. Er meldingen så interessant at man ønsker å følge automatisk med på alt som skjer i den diskusjonstråden, kan man trykke på ikonet som er formet som en brille. Da vil alle nye innlegg med samme tittel og samme referanse bli lastet ned ved senere anledninger.

Når alt er valgt for nærmere studie kan man ringe opp ISP på nytt. Når man er innlogget skal man laste ned de nye meldingene med "Online" og "Get Marced Text Bodies", evt. "Get Selected Text Bodies" om man i stedet har markert dem med blått merke.

Du kan så i fred og ro studere innkommen post.

HVORDAN SVARER JEG PÅ SKREVNE ARTIKLER?

Det er i hovedsak to måter å følge opp en artikkel på. Det ene er å følge opp med ny artikkel som siterer (fjern alt unødvendig!!) den gamle melding og legger til sine egne kommentarer. Dette heter "Follow Up".

En annen måte, populær i de fleste grupper, men kanskje litt uheldig på no.slekt-hierarkiet, er å sende E-mail direkte til avsender som respons på innlegget.

JEG ØNSKER Å SENDE EN EGEN MELDING, HVA GJØR JEG?

Ønsker du å sende en helt ny melding (ikke svare på andres), trykker du på "Post" og "New Usenet Message".

Første problem er å finne en god tittel på meldingen din. Er den dårlig valgt, vil det være få eller ingen som gidder å lese meldingen din. Da har du kastet bort diskplass på tusenvis av servere over hele verden. Typisk eksempel på svært dårlig bruk av mediet er å kryssposte reklame til et stort antall grupper som overhodet ikke har noe med din melding å gjøre. Fenomenet kalles gjerne spamming (etter en Monty Pythonfilm hvor en gjeng sitter på en restaurant og hvor menyen inneholder kun et repetert antall linjer hvor det står SPAM.), og kan føre til sterke reaksjoner.

Gjelder din melding etterlysning etter en person eller familie som har bodd i flere land, kan det være aktuelt å sende denne til flere konferanser. Man bør likevel ikke gjøre som noen gjør, å sende til nærtstående konferanser som no.slekt, no.slekt.etterlysning og no.slekt.-programmer uten at det er grunn for det.

Fatt deg gjerne i korthet. Siterer du andres innlegg, så gjør dette i så små mengder som mulig, men ikke fall i fallgruben at man kommenterer et annet innlegg, men siterer intet, slik at andre ikke skjønner hva det er man kommenterer. Den gylne middelvei er best. Intet og alt av sitert er like ille.

POSTLEGGING

Siste fase er å postlegge det du selv har skrevet. Dette gjøres gjerne i sammenheng med neste nedlasting, selv om noen ringer opp en tredje gang.

Når man er innlogget trykker man på valget "Online" og "Post Usenet and Email Messages". Aktiviteten vises på linjen helt nederst på skjermen. Dessuten kan man før dette gå inn og redigere på nytt usendte meldinger via "Windows" og "Open Outbox" og dobbeltklikke på den usendte melding merket i rødt.

Good Luck!

Fortsatt mulig å skaffe eldre utgaver av Slekt og Data

Vi tilbyr for salg: Slekt og Data enkeltutgaver fra 1993, 1994, 1995 og 1996 (4 nr./år) kr 35,- pr. blad. Årgangene 1993, 1994 og 1995 for kun kr 100,- pr. årgang!

Dessuten har vi følgende enkelt-numre fra 1996 til kr 35,-/blad: Nr. 2/96, 3/96 og 4/96 (Nr. 1/96 er dessverre utsolgt)

Bestillinger av Slekt og Data må skje mot forskuddsbetaling, men ekspederes uten tillegg for porto. Husk å angi nøyaktig hva du ønsker!

Alle bestillinger sendes til
DIS-Norge, postboks 29 Bryn,
0611 OSLO

DIS-Hordaland arrangerer slektsforskerdag i Bergen

DIS-Hordaland arrangerer slektsforskerdag i Bergen lørdag 13 september 1997, kl 1030 - 1700. Fremmøte i Støpeskjeen/Fabrikkgaten

DU VIL TREFFE FØLGENDE INSTITUSJONER DENNE DAGEN:

Statsarkivet, Bergen off Bibliotek, Bergen Byarkiv, Hordaland Sogelag, Mormonerne og selvfølgelig DIS-Hordaland.

Det blir mange interessante foredrag. Dessuten demonstrerer vi forskjellige slektsprogrammer og gir deg noen smakebiter fra internett.

VELKOMMEN - GRATIS ADGANG
SALG AV FORFRISKNINGER OG NOE og BITE II!

Statsarkivet i Bergen

Statsarkivet i Bergen, oppført i 1920–1921. Arkitekt: Egill Reimers. Tildelt A.C. Houens diplom for fremragende arkitektur 1924.

OPPGAVER

Statsarkivet i Bergen har ansvar for arkiv som har vesentlig kulturell, forskningsmessig eller forvaltningsmessig verdi og oppbevarer arkivmateriale fra statlige myndigheter på lokalt og regionalt nivå fra Hordaland (med Bergen) og Sogn og Fjordane. Statsarkivet i Bergen er ett av åtte i Norge, og er en del av det statlige Arkivverket, ledet av Riksarkivaren.

INSTITUSJONEN

Statsarkivet i Bergen ble opprettet i 1885 under navnet Stiftsarkivet i Bergen, og dekket fra først av Rogaland, Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane og Sunnmøre. Et eget statsarkivkontor i Stavanger ble opprettet i 1949, fra 1970 ble det eget statsarkivdistrikt og omfatter Rogaland. Sunnmøresakene er sendt til Statsarkivet i Trondheim.

BYGNINGEN

Institusjonen holdt de første årene til i Klosteret 17, tidligere Bethlehem fattigskole. Gjennom et makeskifte i 1914 mellom stat og kommune ble Klosteret 17 byttet mot en stor tomt på Årstadvollen. Bygningen ble oppført i 1920–21, og tatt i bruk fra 1. juli 1921. Arkitekten har i utformingen av bygningen på Årstadvollen tatt utgangspunkt i detaljer fra Klosteret 17, og fra klosterbygninger i sin alminnelighet. I en nisje i trappen står St. Sunniva, utskåret av Wilhelm Rasmussen.

KRIGSÅRENE

Statsarkivbygningen ble tatt av tyskerne 10. april 1940 og gjort til hovedkvarter for de tyske landstridskreftene på Vestlandet. Bygningen huset general Herman Tittel, seinere generalløytnant von Beren, og hadde i tillegg til administrasjon også den

tyske feltkårsretten, bykommandanturet og kvarterer for tyske soldater. På tomten lot tyskerne bygge et bunkersanlegg med tilhørende panservogngarasje og en barakk for det tyske militærpolitiet. Det meste av arkiv-saker ble flyttet ut av bygningen og overført til Bergen Museum, seinere plassert i Rasmus Meyers samlinger, og med noen arkivsaker oppbevart i steinkirker i distriktet, og en del i gruvene på Kongsberg. Tyskerbrakken ble revet i 1969, men kjelleren ble stående, og på den ble det i 1975 oppført et konserveringsbygg (arkitekt Peter Helland Hansen), og i 1992 ble det oppført et magasinbygg (arkitekt Hansteen), tilknyttet den gamle magasindelen. Den gamle magasindelen har plass til om lag 6500 hyllemeter, den nye vel 10 000.

Statsarkivet i Bergen har ved inngangen til 1997 knapt 10500 hyllemeter med arkivsaker. Materialet spenner i tid fra 1307 til 1990-tallet. Statsarkivet har en lesesal med 20 plasser,

som er åpen for publikum mandag-fredag 09.00 - 15.00, i tiden 15. september - 14. mai også mandag-torsdag 17.00 - 20.00. Arkivmateriale som ønskes brukt på kveldstid må bestilles på forhånd, bøker, registre og mikro-kort står til disposisjon på lesesalen.

KLAUSULERING

Statsarkivet oppbevarer en rekke arkivserier som helt eller delvis er sperret for allment innsyn. Nærmere regler er å finne i forvaltningsloven med forskrifter, og i heftet Taushetsbelagt arkivmateriale i Statsarkivene, fastsatt av Riksarkivaren 6. desember 1988. Hovedregler er at alt person-ømfintlig materiale er sperret i 60 år, barneverns- og straffesaker i 80 år, og adopsjonssaker i 100 år. Søknader om dispensasjon etter forvaltningsloven avgjøres av Riksarkivaren etter innstilling fra statsarkivaren. Spørsmål om partsinnsyn avgjøres av statsarkivaren.

STATSARKIVET I BERGEN 1990-1996

Utvikling i tall på gjester, utleverte arkivstykker, saksnummer, kopiboksider og arkivbestand

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Lesesalgjester	3257	3536	3737	3638	4595	4269	4955
Utleverte arkivstykker	6987	6909	7590	8769	10727	11275	12671
Saksnr./Journalnr.	3051	2649	3380	4045	4138	4600	4800
Hyllemeter arkivsaker	6430	6620	6723	8240	8800	9750	10455
Disponible årsverk	19,7	17,5	17,3	18,5	17,9	16,8	17,0

Statsarkivet på Internet!

Statsarkivet i Bergen er først blant statsarkivene til å legge ut kildemateriale på Internet.

Følgende kilder er søkbare fra deres WEB-side:

- Folketellingen for Bergen og Årstad 31.12.1875
- Skipslistre, Quebec 1865 - 1874
- Skifteregister, Norhordaland 1757 - 1857

Adressen du skal bruke er: <http://www.hist.uib.no/statsarkiv>

Genealogi

Genealogi verden rundt

Runar Østebø

Boken "The Scandinavian American FAMILY ALBUM", en av 10 volumer

Slektsgranskere med familiemedlemmer i USA eller interesse vedrørende emigrasjon fra Skandinavia til USA bør merke seg den nye boken som Oxford University Press gir ut i år, som er en av 10 volumer av "The American Family Albums". Tittelen er "The Scandinavian American Family Album. Dorothy and Thomas Hoobler. 0-19-510579-6 "jacketed hardback", 0-19-510578-8, "library binding". Settet dekker bl.a. også europeiske land som Italia og Tyskland. 11.5 millioner amerikanere beskriver seg selv som norske, svenske, islandske, finske eller danske - dvs. 50% av befolkningen i disse landene. Boken har en innledning av Hubert H. Humphrey III.

"The complete book of emigrants, 1607 - 1776". En CD-ROM gjennomgang. En CD-ROM med komplett tekst fra seks bøker av Peter Coldham; "Complete Book of Emigrants" og "Emigrants In Bondage" m/supplement er nå tilgjengelig, utgitt av Genealogical Publishing Company (GPC), Baltimore, USA (utgitt i samarbeid med Brøderbund - ref. utgiver av Family Tree Maker). CD-ROM'en dekker 140 000 navn på personer som emigrerte fra England til amerikanske kolonier. Peter Coldham er en anerkjent ekspert på engelsk emigrasjon. Hans bøker inneholder navn på passasjerlister, kolonifolketellinger, engelske rettsprotokoller, osv. CD-ROM'en inneholder også liste av skip, med dato, kaptein og destinasjon. Nærmere opplysninger kan finnes på <http://www.genealogical.com/cdrom.htm>.

LEXICON ARBEIDSGRUPPE

Standardiseringsarbeid innenfor genealogi i USA. En amerikansk arbeidsgruppe "Lexicon Working Group", finansiert av GENTECH og FGS (Federation of Genealogical Societies), ble dannet i 1995 for å etablere et sett av definisjoner av begreper for eksperter innen slektsforskning og slektsprogrammer i USA. Hensikten er å bidra til at slektsforskere og programutviklere bruker felles begrepsapparat. Pågående arbeid inkluderer etablering av en datamodell for å dekke både "evidential and conclusional data" (bevisgjørende og følgeriktige data). Dette skal bidra til forståelse for variasjon og usikkerhet i slekthistorisk kilde-materiale, og de arbeidsprosesser man står overfor. Interesserte parter kan kontakte Beau Sharbrough på email beau@connect.net eller GENTECH, PO Box 28021, Dallas, TX 75228, USA. Prøv også HYPER-LINK <http://www.gentech.org/~gentech>

OSCAR-PRIS TIL ET SLEKTS-FORSKNINGSPROGRAM

Det finnes idag et ti-talls nasjonale og internasjonale slektsforskningsprogrammer. Ett av disse, Family Tree Maker (Deluxe Edition II) har mottatt programvare-industriens Oscarpris for "Best Home Productivity Program", dvs. den såkalte "Codie Award". Denne programvarekonkurransen kalles "1997 Excellence in Software Awards" og arrangeres av The Software Publishers Association (SPA) i USA. Det er mange klasser involvert og slektsforskningsprogrammet gikk altså av med seieren i "hjemmeklassen" dette året. Vinnerne ble pekt ut blant 1000 programvareprodusenter. FTM ble valgt som vinner i sin klasse på grunnlag av en tre fasers nominasjonsprosess. Utdelingen fant sted i mars 1997 på SPA 1997 Spring Symposium.

Ledere fra de største programvareprodusentene var tilstede. SPA samlet 1200 deltakere.

Som eksempler på Oscar-priser i andre kategorier kan nevnes;

- a) Best New Software Program of the Year = Internet Explorer 3.0 (Microsoft Corp.)
- b) Best World Wide Wibe Site National Geographic Online (National Geographic Society)

Dette må betraktes som en stor anerkjennelse av fagområdet Slektsforskning! Hvorfor ikke sørge for at norske slektsforskningsprogram kan delta i tilsvarende konkurranser i Norge - en utfordring og stimulans for DIS-arbeidet?! Nærmere opplysninger finnes på <http://www.spa.org/codies/1997/winners.htm>

INTERNASJONALE SLEKTS-KONFERANSER PÅ NETTET (USENET NEWS GROUPS).

I tillegg til de som står på omslag side 2 i forrige Slekt & Data, så må følgende suppleres;
soc.genealogy.dutch
soc.genealogy.misc
soc.genealogy.nordic
soc.genealogy.slavic
soc.genealogy.surnames
soc.genealogy.uk+ireland

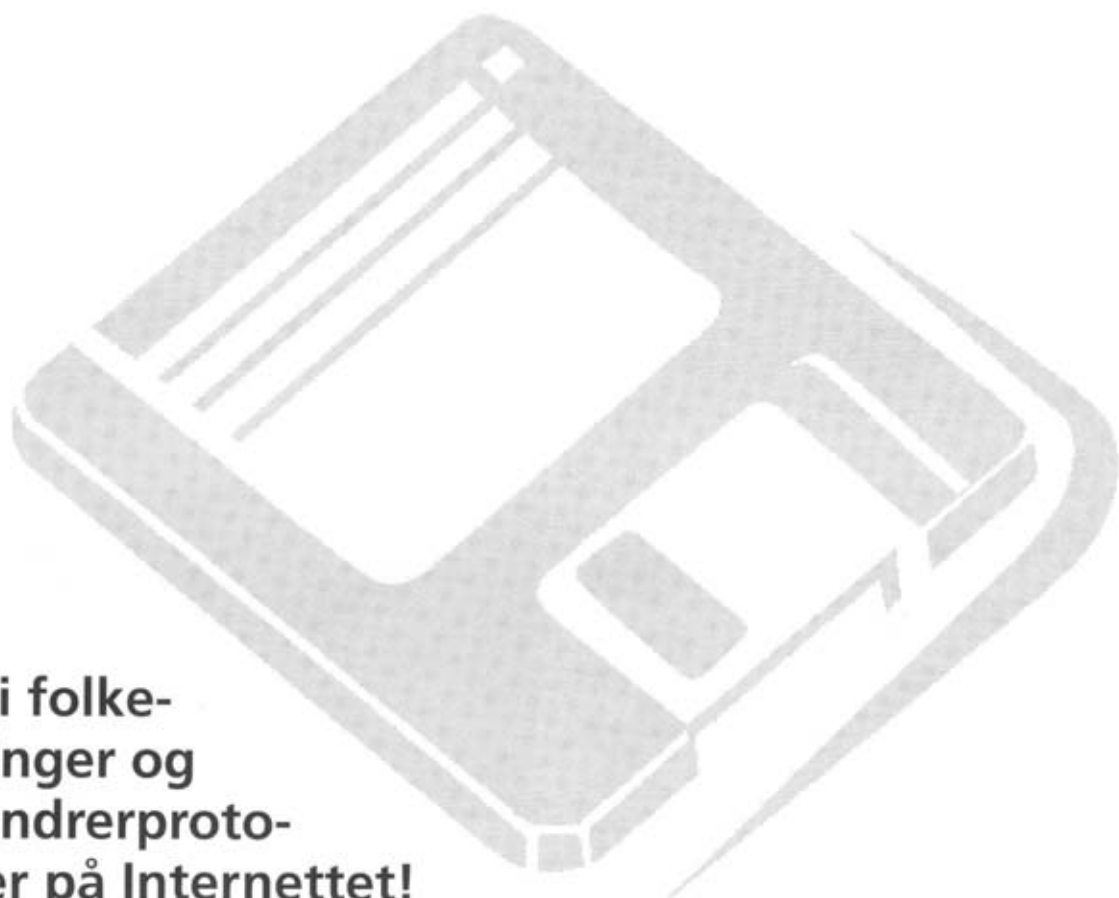
DIS-medlemmer oppfordres til å sende KORT melding om erfaring med nyhetsgruppene slik at vi kan presentere brukererfaringer i neste utgave av Slekt & Data. Angi hvilken DU har brukt.

INTERNASJONALE KONFERANSER:

- GENTECH 98, 23-24 januar 1998, Fort Wayne, Indiana, USA
- Referat fra GENTECH 97 som ble avholdt i januar 1997 (Dallas) kommer i neste utgave av Slekt & Data.

DEMOGRAFISK DATABASE

"Dansk demografisk database"

Søg i folketællinger og udvandrersprotokoller på Internettet!

Dansk Data Arkiv, Statens Arkivers Filmningscenter og Det danske Udvandrerarkiv har i samarbejde oprettet en service på Internettet, hvor man kan søge oplysninger i folketællinger og udvandrersprotokoller. Både slægtsforskere og historikere vil have stor glæde af denne nye service, som er muliggjort ved en bevilling fra Kulturnet Danmark. Via internett kan man søge i den database og ved hjælp af ganske få oplysninger kan man her finde facts om udvandrere. Eller man kan søge i folketællinger fra hele landet og finde facts om familier og enkeltpersoner.

Databasen udvikles hele tiden, så oplysninger bliver stadig mere komplette.

UDVANDRERPROTOKOLLER

Fra 1868 har Københavns politi ført protokoller over alle udvandrere, der købte billet til den nye verden gennem en godkendt dansk udvandreragent. Her finder man personlige oplysninger om hver enkelt udvandrer: Alder, sidste bopæl, erhverv og ikke mindst, hvortil og hvornår udvandrerens er rejst.

Udvandrersprotokollerne er indtastet komplet frem til 1901, og arbejdet fortsætter.

Hvis det ønskes, er det mulighed for at hente et indscannet billede af den relevante protokolside frem til kontrol af databasens oplysninger.

FOLKETÆLLINGERNE

Siden 1787 er det med mellemrum blevet foretaget folketællinger i Danmark, sogn for sogn. Listerne fra disse tællinger findes på Riksarkivet, men det er også mikrofilmet og findes i kopi på landsarkiver og mange lokalarkiver. Planen er at indtaste folketællingerne fra 1787 og frem. Det tager naturligvis tid, før databasen er komplet, men der kan søges et register over de indtastede sogner.

Ligesom med udvandrersprotokollerne er det muligt at hente et indscannet billede af den originale folketællingsliste, så man kan kontrollere databasens oplysninger.

Databasen kan findes på adresse: <http://ddd.sa.dk/>

Gedcom

Gedcom på Internett

Kjell Ivar Farstad's Homepage

Welcome to my personal home page. Here you will find the most about me.

Contents

■ [Work Information](#)

■ [Hot List](#)

■ [Contact Information](#)

■ [Current Projects](#)

■ [Biographical
Information](#)

■ [Personal Interests](#)

Kjell Ivar Farstad.

Som en moderne slektsforsker så har du brukt mange timer på å finne ut av slekten din, og ytterligere flere timer til å registrere denne inn på data. En moderne slektsforsker bruker et slektsforsker program i sitt arbeide, og kan med dette lage fine utskrifter og presentasjoner i mange varianter. Med denne moderne form for slektsforskning blir den fremtidige interesse av de yngre generasjoner sikret ved at data finnes tilgjengelig elektronisk. De yngre vil i fremtiden bruke mere og mere data i sitt arbeide, og derfor er gjenbruk av tidligere registrert data mere og mere verdifullt. I din videre slektsgransking kan du allerede i dag benytte deg av det tilbud som DIS Norge gir. Her kan de kjøre din GEDCOM fil mot en stor

database i Norge og få ut informasjon om hvem andre som har forsket på samme person andre steder i landet. Her mottar du både navn, adresse og telefonnummer. På denne måten kobles slektsforskere sammen for å kunne utveksle sine data for derfor å komme videre i egen forskning.

Internett er et nytt begrep innen slektsforskning. Spørsmålene dukker opp som: Hva er Internett?, Hva finnes av slektsrelatert informasjon der? Svarene er mange, men enkelt sagt er Internett bl.a. en ny plattform der du har kontakt med hele verden, og en kan nesten finne all slags informasjon en ønsker. I Norge arbeides det fra flere hold med å legge ut bl.a. folketellinger. Her har allerede 1801 tellingen ligget tilgjengelig en stund,

samt 1900 og 1865 tellingene er delvis utlagt allerede. Mere kommer i fremtiden. En annen måte å finne informasjon på Internett er å søke i de private databasene som det kommer mer og mer av på nettet.

Se på HYPERLINK

"<http://www.gendex.com/gendexx.com/gendex> som er en slik database. Denne har en samlet index fra flere hundre databaser rundt om i verden med mer enn 3 millioner mennesker registrert allerede. Her kommer arbeidet til den enkelte slektsforsker til sin rett. Legger du ut din database bidrar du også til å gjøre slektsforskning på Internett bedre og bedre for flere og flere. Her beskrives en metode å gjøre dette på. Legg slektsforsker databasen din på Internett.

For å få full nytte av din database kan du legge den på Internett som en søkbar database. På denne måten kan andre se inn i din database, og kanskje finne de opplysninger de var ute etter. Samtidig er det en måte å få tilbakemelding på om det er feil i databasen din. Da kan vedkommende kontakte deg direkte fra siden de står inne på via E-post. På denne måten kan du få rett opp feil som ligger der. For å kunne lage slik database på Internett fra ditt slektsforskerprogram må du først lage en GEDCOM fil av hele data-basen din. Dette gjøres fra ditt slektsforskerprogram direkte. Du kan velge om du vil ha med dine notater om personene eller ei. Jeg har valgt å ta kommentarene med i min database, men all informasjon om personer som lever i dag er fjernet, unntatt selve navnet.

Metoden for dette er beskrevet slik: Lag en GEDCOM fil av hele databasen din.

Med et GEDClean program kan du merke levende individer slik at Deres data ikke kommer ut med detaljer, bare navnet og forbindelsene til ekte-make(r), barn og foreldre.

GEDClean er et gratis program som du kan hente ned fra Internett på adressen: [HYPERLINK](#)

Produsenten vil imidlertid at du registrerer deg som bruker. Deretter lastes den rensede GEDCOM filen inn i en tekstbehandler som ren TXT fil. En merke av et NOTE felt, med teksten: Living individual - Details withheld og erstatter denne teksten med Norsk oversettelse; Personen lever - Detaljer fjernet. Videre Parent(s) Living - Details Withheld som erstattes med f.ex. Foreldre lever - Detaljer fjernet. (Dette punktet er dog ikke nødvendig hvis engelsk tekst er ok for deg). Lagre filen som ren TXT fil med samme navn som GEDCOM filen din.

Med programmet GED2HTML lager

du så Internett sidene kodet som HTML filer. GED2HTML programmet kan lastes ned fra: [HYPERLINK](#) <http://www.gendex.com/ged2html/> @<http://www.gendex.com/ged2html/> Programmet koster 20\$. Her er det mange tilpasninger i programmet som du kan bruke for å personifisere dine data. Når du er fornøyd med dine tilpasninger, kjører du programmet. Du får no en mengde områder på Harddisken din som tilhører den mengde data i HTML format som du skal laste over på Internett.

Test så din database med din WEB browser som lokal fil på din egen datamaskin. Om alt fungerer bra, er du klar til å utgi din database på Internett.

En typisk side vil se slik ut:

Ivar Andreas Farstad
FØDT: 28 AUG 1906, Farstad, Hustad
DÅP: 2 DEC 1906, Hustad kirke
DØD: 8 SEP 1957, Farstad, Hustad
bullet BEGRAVELSE: 15 SEP 1957, Hustad Gravsted ved Hustad Kirke

YRKE: Bonde

Far: Anders Oluf Farstad
Mor: Inga Marie Indseth
Ekteskap 1: Paula Konsine Hostad
bullet EKTESKAP: 27 APR 1941, Farstad, Hustad

1. Irene Margaretha Farstad
2. Anders Farstad
3. Turid Lillian Farstad
4. Kjell Ivar Farstad
Iver Andersen Farstad
Anders Oluf Farstad
Beret Olava Bendiksdatter Farstadreit
Ivar Andreas Farstad
Adolf Johan Indseth
Inga Marie Indseth
Mildrid Halså

Dette ser jo bra ut med snarveier (hyperlinks) direkte på hver person.

Klikker du på et navn finner du mere informasjon om vedkommende.

Start deretter ditt FTP program.

Logg deg inn på din Internett leverandør. På ditt Hjemmeområde gjør du følgende:

Lag en katalog som kan hete "HTML". Lag så alle underkataloger nøyaktig slik som den enkelte katalog ble produsert på din egen PC. Kopier alle filene fra samme katalog(er) over på nettet til de samme katalog(er) (som du laget i punkt På din Hjemmeside lager du en snarvei til "Persons.html" filen i underkatalogen (HTML) din på Internett serveren. Nå er alt klart for å bli brukt på nettet.

For å få lagt til dine navn til en samlet Index må du sende en E-mail til HYPERLINKmailto:gendex@gendex.com drsltgendex@gendex.com som kobler din database sammen med alle andre via sin søkbare index. Her må du oppgi Internett adressen på hvor dine slektsforsker filer ligger og hvor din egen hjemmeside er på Internett. Da vil dine data bli tilgjengelig for hele verden.

Dette er en beskrivelse om hvordan en kan legge sin egen slektsbase på Internett. Det er nok flere metoder som kan brukes, og resultatene kan bli tilnærmet lik. Etter at jeg installerte min database på Internett for ca 3 måneder siden har jeg mottatt flere E-post meldinger med spørsmål om "er vi i slekt". Det er utrolig mange som søker etter slektninger i disse Internett databasene, og da er det veldig lett å komme i kontakt med hverandre. Hvis du vil teste ut mine data, så er de tilgjengelig via min hjemmeside på adressen: [HYPERLINK](#) "<http://www.moldenett.no/~kjellf/>"

Lykke til.

Gamle folk

Snakk med gamle folk

I vår serie om personer som vi gjerne vil introdusere for våre lesere, er vi denne gang kommet til Ola Holst (58), slektsforskeren og lokalhistorikeren fra Konglungen i Asker.

"Å tre inn i hjemmet til slektsforsker Ola Holst, er som å gå tilbake i tiden.

Forfedre betrakter deg fra ovale rammer på plommefarget vegg."

Marianne Wahl

Ola er kjent for mange av våre ivrige konferanse- og møtedeltagere, som har hørt ham mange ganger foredra om sammenheng mellom slekthistorie og kulturhistorie. Dette tema er nærmest u-utømmelig, ikke minst fordi Holst vet så mye om emnet. Og for hver gang man hører ham, er det noe nytt. Det er klart at Ola Holst er først og fremst lokalhistoriker og vet derfor mest om den del av landet hvor han bor og forsker. Bl annet er han opptatt av kystkulturen rundt Oslofjorden og gamle håndverk. Holst er raus, han publiserer sine funn i små hefter og deler de ut til

interesserte. Han har ikke bil, ikke TV og ikke kjøleskap eller fryser. Men han har "syvarvet" sølv fra Heddal - sølvskjeer arvet gjennom 7 generasjoner. Det beskytter mot trolldom og onde naboer. Dessuten har han hyllemeter med litteratur om slekthistorie, kultur- og slektsforskning

EN ANNEN TID

Å tre inn i hjemmet til slektsforskeren ytterst på Konglungen, er som å gå tilbake i tiden. Forfedre betrakter

deg fra ovale rammer på plommefarget vegg. Stilmøblene er fra forgangentid og kjemper om plassen i stuen. På glassverandaen står benk og bord med åkle og to imponerende trestoler, arvegods de også - fra grandonkelens venterom. Han var lege i Trondheim.

Bestefarens skrivebord er flittig i bruk. Det troner midt på gulvet i kammerset. Her gransker og beskriver Ola Holst sin og andres slekter. Ola byr på brus i antikke glass på stett og småkaker. Ute er det sommer og vi ser mot Strandsitterhuset i

hagen. Der er også Ola's eng med de meget omtalte originale Konglungenvekster. Kastanjetreet og den gamle hagen rundt det hvite "Skipperhuset" bevarer han også som på besteforeldrenes tid.

SLEKTHISTORIE ER KULTURHISTORIE.

Det sosiologiske aspektet er spennende, mennesket i miljøet, mangfoldet.... men slektsforskning er ofte uforløst. Den må videreutvikles, mener Ola Holst. Hans interesse for genealogi har også ført til en rekke skrifter om gamle håndverk.

Spørsmålet om hvor interessen for slektsforskning kom fra, virker på en måte overflødig. Svaret sitter i veggene og i omgivelsene.

- Du fikk interesse inn med morsmelken?

- Jeg gjorde nok det. Vokste opp i et tregenerasjoners hjem sammen med besteforeldrene fra morssiden. Et hjem sterkt preget av interesse for kultur og historie. Slekten min slo seg til her på Konglungen noen år før første verdenskrig som innflyttere. Jeg er ikke født her, men kom hit som liten fra innlandet, forteller Ola.

Han nedstammer fra haugianere på Eiker, de rikeste og fornemste bønder var det, men også fra thraniter, tilhengere av Marcus Thrane, i Sandsvær. En av forfedrene bodde på marginalgård, en sted hvor solen var borte i 16 vinteruker, kan slektsforskeren berette.

- Ikke noe rart at de ble thraniter i et håp om å bedre sine kår. Det har også vært spedalske i familien, vet han.

- Mennesker i slekten har spilt fremtredende roller i samfunnet. Mitt beskjedne bidrag er at jeg har

vært med til å stifte Askers Grønne Venner. Jeg er veldig stolt av hva de har fått til - også i Askerpolitikken, sier Ola Holst.

Han var godt voksen før han syntes han visste nok til å kunne formidle kunnskap om kultur- og slekts-historie.

- Interessen for slikt er sterkt økende blant folk. Hvor begynner man om man ønsker seg slektstre i glass og ramme?

- Inntil nå ikke med slektstreet. Før det skal du vite ganske mye. Å tegne et slektstre er ikke noe for dilet-tanter. Slekstreet er kronen på verket. Begynn heller med den nære historien. De siste 200 år for eksempel. Det er interessant; da kan du få med deg levende tradisjoner. Å plassere slekten i en sammenheng, sosialt og geografisk, er viktig. Slekthistorie er å forstå dine egne røtter.

SNAKK MED GAMLE FOLK

I Norge har gårdmannsfolket vært mest i fokus. Bygdebøkene tar for seg gårdene og bondesamfunnet. Det handler om identitet, ikke minst Harald Hårfagre-syndromet. Konger og adel har alltid opptatt mennesker sterkt. Det er vel derfor at det er så viktig for mange Nordmenn å kunne føre slekten sin tilbake til Harald Hårfagre, mener Ola Holst.

- Begynn i det små og nære. Oppsøk de gamle i familien eller i nabolaget. Snakk med dem om deres liv og hendelser gjennom livet, for eksempel knyttet mot jobbetiden eller krigene. Legg merke til dialekten, hvor kommer de fra? Forsøk å plassere mennesker i en sammenheng, skriv ned og systematiser etterhvert som tilfanget øker, anbefaler Ola Holst.

ALT ER INTERESSANT

Hva het kuene? Navnene gikk ofte helt tilbake til katolsk tid, til helgene som skulle beskytte dyrene, forteller han og snakker seg varm.

- Få også med deg ordtak, regler og historier fra jakt og fiske. Navn på personene på gamle fotografier er også viktig. Det handler om å gjøre menneskene levende. Du får en rikere hverdag om du forstår å bruke slekthistorien på den riktige måten. Kombinasjonsevne og fantasi er stikkord, sier slektsgranskeren.

Neste skritt er å studere arkivene. Det finnes også en rekke kurs om man vil sette igang med slektsgranskning. Ola Holst har selv holdt kurs i Asker. Nå driver hans mest med foredragsvirksomhet og er etterhvert blitt en etterspurt foredragsholder.

På biblioteker, i foreninger og til og med på DIS-Norge's egen messe "Fortiden i dag", som gikk på Info-Rama sist høst.

Artikkelen er skrevet av journalist Marianne Wahl, Asker og Bærums Budstikke. Senere omredigert av Jan M. Keus for bruk i Slekt og Data.

DIS-Rogaland arrangerer i samarbeid
med Rogaland Historie- og Ættesogelag,
Det norske utvandrersenteret,
Statsarkivet i Stavanger og
Sola bibliotek:

Slektsgranskerdag i Rogaland

Finn dine røtter - vi viser veien!

Lørdag 11. oktober 1997, kl. 10-17 i Sola Kulturhus

SLEKTSTORG HVOR DU FINNER:

- ◆ DIS-Rogaland
- ◆ Teleslekt
- ◆ Introduksjon til slektsgranskning
- ◆ Statsarkivet i Stavanger
- ◆ Demonstrasjon av foto og data
- ◆ Slektsgranskning med bruk av Internett
- ◆ Sola Historielag
- ◆ Hjelp til å velge slektsprogram
- ◆ Det norske utvandrersenteret
- ◆ Leverandører av utstyr og tjenester for databehandling i slektsgranskning, Internett, foto og data
- ◆ Rogaland Historie- og Ættesogelag
- ◆ Stavanger Museum
- ◆ Demonstrasjon av slektsprogrammene Brothers Keeper, Family Treasures, Family Tree Maker, The Master Genealogist og Ætt for Mac
- ◆ DIS-treff databasen for slektsgranskere
- ◆ Demonstrasjon av dataregistrering av kirkebøker
- ◆ Sola bibliotek

PRESENTASJONER OM:

- ◆ Adel i Rogaland på 1500 - 1600 tallet, Tore H. Vigerust
- ◆ DIS-Norge, Ole-Johan Kippenbroeck
- ◆ DIS-Rogaland, Vidar Øverlie
- ◆ Slektsgranskning over landegrensene med Internett, Alf Christophersen
- ◆ Statsarkivet i Stavanger, Kjell Bols
- ◆ Genalogi- metode og kildekritikk, Tore H. Vigerust
- ◆ Stavanger biblioteks tilbud av lokalhistorie, Carolyn Fjeld
- ◆ Det norske utvandrersenteret, Hans Storhaug
- ◆ Personarkivene ved Statsarkivet i Stavanger, Hans Eyvind Næss
- ◆ Rogaland Historie- og Ættesogelag, Jørg Eirik Waula

GRATIS ADGANG
ÅPEN KAFETERIA
ALLE ER VELKOMNE

Sponsorer:

A/S Norske Shell, DIS-Norge og Sola Kommune

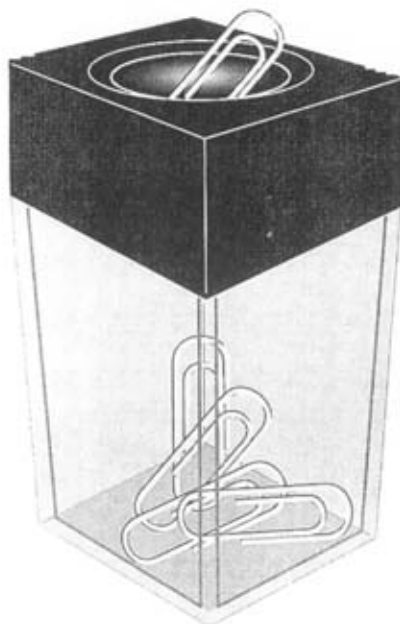

SLEKTSFORUM BBS NEDLAGT

Styret for DIS-Norge besluttet tidligere i år å legge ned driften av Slektforum BBS. Etter at virksomheten ble flyttet til Internet, har besøkstallene på BBS'en blitt redusert fra nesten 6000 pr. måned til ca. 50. Nesten alle større, seriøse BBS'er er nedlagt. DIS-Norges BBS var en av de mest veldrevne og best besøkte i sin "storhetstid" da den ble drevet av Gunnar Aabøe. Alle tilbudene som var på BBS er tilgjengelige via våre hjemmesider på Internet, så når som søkemulighet i enkelte kilder. Vi vil arbeide for å legge til rette for at disse også kan bli tilgjengelige på Internet. BBS'en ble stengt 1. August, etter 8 års kontinuerlig drift.

ANBEFALING AV PROGRAM

Diskusjonen om hvilke program for slektsforskere som er "best" har pågått blant medlemmer av DIS-Norge i flere år. Det er ikke et mål for foreningen å finne fram til det endelige svaret på dette. Mange har likevel ønsket at det kunne gis noen mer konkrete anbefalinger enn det å vise til den lange lista over tilgjengelige programmer. Styret for DIS-Norge har derfor besluttet å sette ned et utvalg som skal ha som mandat å komme med anbefaling av noen programmer. Resultatet av dette arbeidet vil forhåpentlig kunne presenteres i neste utgave av Slekt og Data.

ÅRSMØTET 1998

Styret har bestemt seg for å følge "mønsteret" fra tidligere år med hensyn til hvor årsmøtet skal arrangeres neste år. Det betyr at årsmøtet 1998 vil bli holdt i Oslo.

Etter de nye vedtektene som ble vedtatt i Ålesund i år, skal årsmøtet 1998 bestå av representanter fra hvert fylke; også fra de fylker det ikke er lokallag i dag. Vi vil derfor allerede nå oppfordre medlemmer i disse spesielt i disse fylkene til å vurdere om de kan tenke seg å være delegat til årsmøtet.

I neste utgave av Slekt og Data vil de praktiske forberedelsene til årsmøtet begynne.

Litt av hvert...

Hvordan en amerikaner så på norske navn.

I et intervju med den verdensberømte Hamsun-arkitekt Steven Holl i Dagbladet 16. mai fortalte Steven litt om sin norske avstamning. "Min farfar utvandret fra Tønsberg. Han het egentlig Christopher Holi, eller Høli. Men da han skrev navnet på "kortet på immigrasjonskontoret var plassen for liten; så han kom ikke lenger for en HOLI, Christ.

"Da kontrolløren så dette, sa han bare: You can't enter this country under the name of Holy Christ"

Dermed ble navnet der og da endret til Holl

Advarsel!

Foranlediget av inntruffet tilfelle: Ved overgang til og innføring av data ved registrering av ordlyd i tekst i eiendomsoverdragelser, bør en nå sjekke om den "nye" tekst er nøyaktig lik den "gamle" håndskrevne.

En gammel testamentbestemmelse sa: "Hvis gården selges ut av nåværende slektsgren, skal annen gren av slekten ha forkjøpsrett." Dette var gjort for å beskytte slektseierforholdet – men denne bestemmelse var "uteglemt" i datainnføringen. I dette tilfellet ble tabben oppdaget fordi en person kjente til denne ca. 200 år gamle bestemmelse.

Et rettsmøte måtte til for å få riktig ordlyd på plass.

Nattefriing

Nattefriing til besvær

Når biskopene reiste på visitas på 1800-tallet var bl.a. distriktenes sedelighet gjensidig oppmerksomhet. Herunder kom fenomenet nattefriing. Av de geistlige ble dette sett på som lite ønskelig, og i visitasmeldingene for Bergen stift fra 1820-30-årene blir det bemerket at Sogn var det distriktet hvor umoralen var størst. Nattefriing ble sett i sammenheng med brennevin og uekte barn, det første som årsaken og det andre som resultat.

Vigdis Stensby:

Nattefriing er en svært gammel skikk som kan ta forskjellige former i ulike distrikt. Men det var en vanlig omgangsform på landet mellom unge gifteferdige folk som lette etter en partner. Ofte lå denne omgangsformen bak de fleste av en bygds giftermål. Konvensjonelle regler gjorde det ikke lett for de to kjønn å omgås på dagtid, og i kirken, som var et samlingssted, hadde man forskjellige benker for menn og kvinner. Hemmelige besøk på setre, loft og i fjøs var derfor en god måte å orientere seg på ekteskapsmarkedet på. Skikken møtte ikke motstand før på 1800-tallet, da de geistlige etterhvert så det umoralske ved den.

I Alvdal prestearkiv finner vi en 8-sider lang trykt invitasjon til en "Forening mod Nattefrieri og Natteføleri i Elverum" fra begynnelsen av 1860-årene. Foreningens formål var "at udbede en bestemt Opinion mod denne fordærlige Uskik. Ikke alene Husfædre og Husmødre, men ogsaa Ugifte indbydes til at indgaa og tegne sig som Medlemmer af Foreningen". Det var Sunnhetskommissionene og det samlede Formanns- og Representantskap i Elverum som tok initiativet til å starte denne foreningen. Christopher Pavels Munthe (1816-1884) distriktslege i Søndre Østerdalen, førte innbydelsen i pennen. Vi skal la ham selv få fortelle litt om bakgrunnen til dette initiativet:

"I mit Foredrag i Sundhedscommissionen d. 2 den Mai 1861 berørte jeg, at denne Commissions Virksomhed paa Grund af den inderlige Forbindelse mellem Menneskets dyriske og sædelige Tilværelse, - paa Grund af den Kjendsgjerning, at Synden og Usædeligheden ogsaa i legemlig Henseende bærer sin Straf med sig, stundom ikke kan undgaa at streife ind paa Sædelighedens Omraade, tage fat paa gamle indgroede Folkeskikke, hvorigjennem den dyriske Sandselighed finder sit Udtryk til lige megen Fordærvelse for de enkelte Personers, som for Samfundets Trivsel, Lykke og Fred. Som Exempel paa en saadan Skik el. rettere Uskik anførte jeg Nattefriet, fordi det laa mig nærmest for Tanken, og fordi jeg ikke kjender nogen anden mere afskyelig, i alle Retninger fordærverlig, og for det dannede og christne Menneske mere nedverdiggende Uskik end denne. Efter mange Betæneligheder, hvori blandt den personlige Magelighed ikke mindst søgte at komme til orde, kunne jeg ikke længer tilbagetrænge den Beslutning for Alvor at fremdrage denne Uskik denne for Folkets Bevidsthed tilhyllede, stedse voxende Dyrge af Uterligheder og Ulykker, under hvis Vægt Individet, Familier og Communer i saa lang Tid have sunket, fremvise den med faa Ord i dens Nøgenhed, for derefter med mine Herrer Medlemmer af Sundhedscommissionen og Bygdens Communebestyrelse, der saa mangen Gang har havt Aarsag til at beklage de deraf flydende Ulykker og Udgifter, at tage under Overveielse,

hvad her i denne Anledning kan være at foretage".

Det var altså ikke bare i vest denne (u)skikken ble sett som et problem. I tillegg til skammen med å få uekte barn, begrunner bl.a. Munthe sitt tiltak mot nattefrieri med at han har sett en økende grad av veneriske sykdommer i sitt legedistrikt. Enkelte rømte istedet for å la seg behandle. Om foreningen fikk stor oppslutning er uvisst.

Generelt ble det skilt mellom to former for nattlige besøk: Nattefriing og natteløping. Det første gikk for seg i rolige former, og var helst et ærlig forsøk på å bli kjent med ens utkårede, og sjelden til skade eller bry for noen. Natteløperi derimot kunne være preget av fyll, bråk og voldsom fremferd. Ofte kunne guttegjenger opptre sammen og i beruset tilstand gjorde de gjerne ugagn, av og til også skade på dyr og folk. Men disse "løperne" behøvde ikke ha ondt i sinnet. De kunne også være fulgt av en spillermann og på den måten skape skøy og moro.

Som nevnt var Sogn det mest belastede området i Bergen stift. I Sunnfjord var fenomenet nesten ukjent, mens det igjen var mer vanlig i Nordfjords indre strøk. I 1890-åra ble to karer fra Nordfjord anmeldt for natteløperi. De hadde gjentagne ganger forstyrtret de samme jentene mer voldsomt enn de satte pris på.

"Tussingen på natteløperi" av Nicolai Astrup

Andreas og Torvald var hhv. 20 og 24 år gamle. I arkivet etter futen i Nordfjord ligger saken mot de to. Her kommer det frem at de to guttene til stadighet hadde uroet de samme tjenestepikenes nattesøvn. Oftest var det uskyldig moro, men de kunne også gå over streken. Derfor ble de også til slutt anmeldt for natteløperi. Noen av jentene kunne ikke direkte klage over fremferden til de to guttene, selv om de gjentatte ganger brøt seg inn i fjøs og brøt i stykker fjøsdørens stengsel. Særlig Andreas røkte sigar eller pipe inne i fjøset natterstider, men som et vitne sa: "de har dog været noksaa forsigtige med Varmen og nogen egentlig usømmelig Opførsel har de ikke udviiist". Men denne uttalelsen gjalt ikke for alle.

Brite Korneliusdatter Bø anmeldte den før omtalte Andreas:

"Undertegnede der har mit Natteleie i Jens Corneliussen Bøes Fjøs er i indeværende Hæst gjentagende bleven forulempet paa en brutal maade. En gang havde jeg under qvillen i min Seng ligget i Vand og gjennomvaad, og min Seng desuten og fyldt med Forskjelligt, rimeligvis beregnet paa at foraarsage mig Skrek og Smerte, idet jeg lagde mig, f.ex: Klaver, en Rok m.m. En gang var Sengen behandlet paa lignende Maade og desuden fyldt med vaat Patatasgræs, over Sengen var ophængt Klaver og andet som jeg maatte søde mig mod ved at lægge mig. En gang fandt jeg paa min

Underqvittel en større ribbet Fugl. Hvem som har forøvet dette har jeg ikke seet, men nærer ingen Tvivl om at gjerningsmanden er Andreas Gabrielsen Rise. Denne var seet savel af mig, som af flere andre af tenerne forud for det omhandlede skede.

I afvigte Nat medens jeg sov kom han drukken til min seng i Fjøset. Jeg fik et Slag i hovedet, han begynte at skumpe mig, trække i min Stak og i Seng klederne, saa at den førtsnevnte revnede.

Jeg er jo 50 Aar gammel, nervøs og svag ..... og følte mig meget angreben af det preserede. Jeg satte i et Skrig og kom mig ud.

Jeg er overbevist om at det var før omtalte Person som overfaldt mig

paa før omhandlede Maade, omend- skönt jeg for mørket ikke kunde see ham og jeg beder om at undersøgelse Tiltale og straf maa overgaa ham.

Stryn den 8de. Desember 1894."

Det var spesielt to gårder som fikk unngjelde når guttene var ute og løp om natten. Gårdeierne anmeldte dem også, men av andre grunner enn Brite:

"Vi tillade os herved at anmelde Thorvald Pedersen Øren og Andreas Gabrielsen Rise for Natteløberi. De have gjentagende - Nat efter Nat i afvigte Sommer og Høst brækket sig ind i vore Fjose, hvor vore Tjenestepiger have sit Nattelleie. Vi bede at dette Forhold maa blive undersøgt og de Anmeldte tiltalt og straffede. Vi bemerke derhos, at de anmeldte to Personer ofte benytte brændende Fyrstikker under deres Ferd i Fjøsene og at vi som Følge jo et leve i stadig frygt for at en Ulykke heraf kan opstaa."

Her hører vi om ødeleggelse av fjøsdører og enda værre var uforsvarlig omgang med ild om natten. Begge deler var selvfølgelig alvorlig, og ut fra deres ståsted var det viktigere å hindre skade på hus og eidenom enn på tjenerskap. Det var innkalt 7 vitner i saken. Vitne nr. 2 Anna Pedersdatter kan med sin forklaring støtte begge anmeldelsene:

"Hvor ofte Torvald Øren og Andreas Rise i Aarets løb har forstyrret mig i Søvnstunden vides ikke, det er saa ofte, at jeg ikke har kunnet holde Regning dermed. Sidste gang var den 2den dennes kl. 11 - 12 om Natten. De har opsøgt baade mig og de øvrige Tjenestepiger paa Yttreide mange gange bade hjemme og paa Sæteren. Under disse Besøg har da især Andreas opført sig temmelig brutalt baade i Tale og handling. Andreas Rise har endog brugt Voldsomheder. Nytaarsaften forrige Aar kom jeg fra et Besøg hos mine Foreldre, der bo i Risøirene. Jeg gikk i følge med

Barbro Vik. Da vi kom til Arent L. Yttreides Huus traf vi Nils Ljaan, der inviterede os ind i Stuen. Her sad Andreas G. Rise med en Flaske Brendeviin og meget beskjent. Efter at have opholdt mig her en Stund gik jeg alene hjemover til Yttreide, men da jeg var kommen omtrent til Skolehuset paa Salheim hørte jeg nogen kom løbende bagefter mig. Jeg løb da det bedste jeg kunde, men paa Yttreidebroen naade en Mandsperson mig og greb mig saa fast, at jeg maatte bruge al min Magt for at rive mig løs. Denne Mand var Andreas G. Rise. Under Kampen med ham bad han mig om at følge ham i Skoven ved siden af Veien. Det gjaldt for mig at komme løs og da jeg spurte hvad han vilde sagde han 2 gange "Hvis Du nu ikke gjør som jeg vil saa dræber jeg dig" Da jeg endelig fik slide mig løs, løb han efter mig lige til Stuedøren."

Selv om saken er svært alvorlig for de den gjelder, har den også humoristiske trekk. Den forteller om to umodne gutter som oppfører seg bøllete, og samme hvor mye de prøver, så klarer de ikke å få jentene dit de vil.

Torvald, som faktisk hadde oppholdt seg en periode i Bergen og gått i lære hos en skomaker, hadde imidlertid sett og hørt forskjellig som kunne få jentene "mer på glid".

Anna Pedersdatter forklarer videre:

"For nogle uger siden, da de foromhandlede herrer vare ved vort Nattelleie i Fjøsset kl. 10-11 om Aftenen bød Torvald Øren mig 1/2 Hvedebolle, som var klivet, og mellom begge Parter var strøet noget som saa ud som sort Frø eller Pulver. Førrend han gav mig dette blæste de ud Lampen og sagde jeg skulde faa hvedebrød, men jeg nægtede at spise, førrend Lampen blev tændt. Da dette var skeet fik jeg see hvorledes det saa ud det man bød mig. Da sagde de det var hvedebrød med Peber paa.

Under en Skytterfest viste Torvald Øren mig en graa Pille, af Størrelse omtrent som en liden Valnød og efter

hvad Torvald havde fortalt Inger Algjæld var det en saadan Pille han havde stødt istykker og strøet paa hvedebrødet som han bad mig at spise. Hvad hans hensigt her med var veed jeg ikke, det maatte vel være paa en eller anden Maade at skade mig. Under opholdet i Fjøsset har Andreas altid tændt Fyrstikker og røget baade Pibe og Cigarer og vi har ofte advaret dem mod Uforsigtighed med Ild om Natten."

Hvorfor ga Torvald en hvetebolle til Anna? Og hvorfor strø pepper på hvis formålet var amorøst? Et annet vitne, Karoline Vellene, kunne også fortelle om hvetebollen:

"Den gang Torvald Øren bad Anna Faleide Hvedebollen, hvorpaa var strøet et mørkt Pulver bød han den først til meg, men jeg nægtede at modtage den. Da Anna vilde skrahe det mørke Pulver af Hvedebrødet sagde Torvald, at det blot var Peber, som havde været i hans Trøielomme".

Torvald hevdet å ha hatt pepper i lommen. Siden jeg har lest hele saken, kan jeg fortelle dere som fortsatt henger med at dette ikke var sant. Som nevnt hadde Torvald bak seg et lengre opphold i Bergen. Her hadde han fått kjennskap til "Løbekuglen". I sin "tilståelse" forteller han at "Han har seet denne Medecin anvendt i Bergen, idet man har tracteret Piger med Brændeviin tilsat med omhandlede Løbekugler og han har hørt, at disse anvendte i større Portioner skulle bevirke Forelskelse. Han har ikke faaet nogen til at tage ind nævnte Medicin og kun gjort Forsøg med Karoline Vellene og Anna Faleide."

Det var altså ikke pepper, men en spesiell "medisin" han hadde lurt inn i hvetebollen. "Løpekulene" hadde han bestilt fra Hjorteapoteket i Bergen, en pose kostet dengang 50 øre. Vanligvis ble kulene brukt til "kjør som ikke ville løbe" eller lage kalv". Som bevismateriale vedlagt selve saken finner vi en slik kule.

Løpekugle eller "baletus cervinius, naturens opivrelse"

Anna spiste ikke bollen hun ble tilbudt, og historien forteller derfor ikke hvordan "pillen" virket. Men forhåpningene til den hadde vært store. En tilsvarende kule ble for sikkerhetsskyld sendt til distriktslege Brodtkorb. I sin uttalelse om saken sier han:

"Desverre jeg kan ikke give videre oplysning om de omskrevne "nødder". Jeg skulde emidlertid antage at det er det under navn af "Løbekugler" i gamle dage brugte middel til at bringe Oxer i fyr. Om det havde den virkning ved ikke jeg. På mennesker antager jeg det ikke har nogensomhelst virkning. Den latinske betegnelsen på planten er "Ephamyens affircumalis" Der er sporehuset "baletus cervinicus" "løbekugle" eller "naturens opivrelse". Virkningen vistnok bare tøv."

Vi skal ikke glemme at saken var alvorlig. To unge menn hadde utøvd hærværk, opptrådt tildels uforsvarlig med fyrstikker og skremt andre med både ord og gjerning. Hvordan lød så dommen?

Aktor i saken, lensmann Lund, skrev vitneforklaringene. Hertil har han å bemerke for sin egen regning:

"Torvald Pedersen Øren er født i Bergen, men er opdragen hos husmand Jørgen Pedersen Tønningøren her i Stryn. Han har derefter opholdt sig en Tid i Bergen som Skomagerlærling. Han har hidtil saavidt mig bekjendt været uberygtet, naar undtages at han engang som ung gut var indviklet i en Tyveri- eller Naskerihistorie. Om deraf resulterede Tiltale vides ikke. I Tilfelde af Tiltale foregik denne formeentlig i Bergen. Han har formeentlig erholdt en nogenlunde god Opdragelse.

Andreas Gabrielsen Rise er Søn af Gaardbruger Gabriel Antonsen Rise, der lever i yderst daarlig oekonomisk Forfatning og for Sønnen Andreas vistnok nydt en meget daarlig Opdragelse. Han har været indviklet i et Par Tyvefiskerier, uden at der heraf hidindtil har resulteret i Tiltale. Han har et daarligt Rygte og er, trods sin Alder, som allerede før bemærket, ikke Confirmeret.

Endelig troer jeg at burde bemærkes, at Klagerske Brite Korneliusdatter Bø ansees som en meget enfoldig Qvinde, der ofte er udsat for Gøn"

Av en eller annen grunn frafalt tiltalen mot Andreas, og bare Torvald ble dømt.

Det ble sett på som formildende at tiltalte var forlovet med en av jentene når natteløpingen sto på som verst. Dessuten ble det tatt i betraktning at han var en uformuende mann, "der ikke har andet at stole paa end sin skomagerprofession". Tiltalte hadde dessuten tilstøtt forholdene. Men han hadde forårsaket en nødvendig rettsak, og ble derfor bøtelagt. Jentene fikk ingenting i erstatning, men det viktige for dem var vel å få være i fred for ettertiden. Brite Korneliusdatter Bø ble ikke anset som viktig, hun var jo bare en enfoldig Qvinde .... Aktor var den eneste som fikk noe utbytte av saken:

"Thi Kjendes for ret:

Tiltalte, Thorvald Pedersen Øren, bør for overtredelse mod lov af 4de juli 1857 § 3 at udrede en bod til Statskassen stor 20 - tyve - Kroner. Saa bør han og til Statskassen at udrede sagsomkostninger med 20 - tyve - kroner.

Det aktor, lensmand Lund, tilkommende salarium udredes at det offentlige med 20 - tyve - Kroner"

En skal høre mye rart...

Det er vel et kjent fenomen for de fleste slektsforskere at det dukker opp interessante opplysninger og morsomme historier i de kildene en studerer. Fortellinger som sier noe om livets mangfold og skjebnens uransakelige veier. Det er dette som er sjarmen ved vår hobby. Som for eksempel at en av forfedrene rodde fjorden til endes i et trau (en uthult kende skolelærer, og var så flink at presten tilbød ham et godt gifte med en gårdsjente på gården Omnaas. Og som det heter i kilden: "Peder adlød Præstens Tilbud, og giftede seg med Pigen og fikk Feste-brev på Gaarden".

Det var lønnsopprykk som sa seks, det.

En lokal slektshistoriker, Peder Fylling, forteller at Paul Guttormsen i 1732 gjorde et betydelig funn av Sølvmynter i en Ur rett nord for Dragsundet (et sund som binder Ålesundsregionen til fastlandet). Myntene var lagt der 100 år før av en Stortyv fra Søkvelven. Peder ... som grunneier fikk 3 skjeppe, og den største Kjel af disse Sølvmynter, som kom ham til Gavn ved Innkjøp av Jordegods (herunder Solnør).

Stesønnen Jørgen Paulsen — havde ved sin Faders død i 1742 lyst til at reise ut. Moren Elisabeth motsatte seg dette med all kraft. En dag tok hun en Drøfting full af Sølvpenge av Sundalsfundet, og gav Jørgen dersom han ville være hjemme.

Jørgen lovt dette, men strøk allikevel i Vei, og ble borte i 7 år. Pengene tok han med seg. En dag i 1749 kom han tilbake sulten og klesløs. Alle Sølv-pengene var borte. Kort tid efter han kom tilbake, giftede han seg med Stefarens Søster. Dermed fikk han Gaarden Solnør ...

Akk ja, det var den versjonen av den bortkomne sonen ...

Våre utallige forfedre

Alle har vel av og til lurt på hvor mange forfedre det vil være mulig å spore opp, et annet spørsmål er hvor mange vi har, om ikke totalt, så innen et begrenset tidsrom.*)

Eivind Hokstad

Ifølge patogene kan det moderne menneskets stamfedre spores ca 4 millioner år tilbake, og ifølge enkelte finnes det også sikre genetiske tegn på at alle hadde en felles stammor i Afrika. Faktisk skal våre forfedre stamme fra en utvandring fra Afrika for omkring 100-140.000 år siden. Utvandringen gikk først til Asia, men menneskene spredde seg senere også til Europa (for ca 40.000 år siden?). I minst 20.000 år levet de parallelt med neandertalerne, før den siste lille gruppe neandertalere døde i Pyreneene for ca 20.000 år siden.

Denne utvandrer gruppen fra Afrika spredde seg over jorden og skal være stamfedre til alle mennesker i de øvrige verdensdelene.

I Norge regner vi med en innvandring etter siste istid, og for omkring 9.000 år siden var antakelig hele kyststripen befolket av en relativt ensartet kultur. I de følgende 3.000 år har man imidlertid mange tegn på innvandring av flere jegerfolk, både fra sør, øst og vest (nordsjøområdet var til dels tørrlagt).

*) I det følgende refererer jeg en del befolknings- og årstall, jeg vil særlig gjøre oppmerksom på at dette er opplysninger forskerne er uenige om. Der jeg refererer f.eks. 20.000 år, kan andre kilder oppgi 30.000. I den sammenheng synes jeg det er uvesentlig å ta opp disse ulike syn, de har liten praktisk betydning for våre betraktninger her.

For omkring 4.000 år siden var jordbruket etablert, og vi må regne med at menneskene ble mer bofaste. Noen sikre anslag på befolkningsmengden på denne tiden finnes ikke, men la oss for enkelthets skyld antyde en størrelsesorden på under 10.000. I hovedsak skulle disse utgjøre våre forfedre. Omkring år 1000 skal folketallet ha kommet opp i mellom 100 og 300.000 (så usikre er oppgavene). Tallene for befolkningens vekst og tilbakegang omkring og etter svartedauen er også høyst omdiskuterte. Maksimalt anslag omkring år 1350 ligger på ca 450.000 - mens de minste omkring år 1500 er helt nede i 140.000. De fleste anslag gir en befolknings-tilbakegang på mellom 30 og 50%. Detaljene i disse anslagene er uvesentlige, og vi lar denne diskusjonen ligge. Det første sikre tallet vi har er fra 1664: 440.000 mennesker.

Jeg vet ikke om det er foretatt forskning for å forklare hvordan antallet teoretisk beregnede forfedre kan stemme med virkeligheten - men jeg har tillatt meg å gjøre noen refleksjoner.

Enkel matematikk skulle gi svaret, med visse korreksjoner for inngifte. Med meg selv regnet som første generasjon og åtte generasjoner bakover vet jeg at jeg hadde 116 tipp-tipp-tipp-tipp-oldeforeldre, matematisk "skulle" det vært 128, men to av mine oldeforeldre var fetter og kusine, mens to andre var tremenninger, dette gir en samlet "innsparing" på 12 personer.

Riktignok er det noen hull i denne listen, men tallene skulle være relativt sikre.

På dette nivå er mine forfedre spredd utover i 14 prestegjeld fordelt på 5 av våre nåværende fylker, samt en gren fra utlandet.

Går jeg videre bakover blir tallene noe usikre. Jeg vet at to av mine forfedre i generasjon 10 (6*tipp) var tremenninger, men flere kan ha vært i nærmere eller fjernere slekt. Til og med generasjon 11 regner jeg likevel tallene som rimelig sikre, og 926 forfedre på dette nivå er heller ikke avskrekkende (jeg kjenner selvfølgelig ikke navnene på alle disse).

Går man videre med tabellen som en ren matematisk øvelse blir den imidlertid raskt dramatisk. Med en gjennomsnittlig generasjonslengde på 30 år og en dobling for hver generasjon, er man allerede i 1350 (generasjon 20) oppe i 474.112 personer. Innsparingen i forhold til den rene matematiske beregningen er nå oppe i over 50.000 personer, men dette monner likevel ikke nok, omkring 1350 skal det i Norge ha vært maksimalt 450.000 innbyggere

Hopper vi 10 generasjoner lenger tilbake, til år 1050, er all rimelighet i tallene borte: mer enn 485 millioner forfedre, langt mer enn jordens samlede befolkning på anslagsvis 340 millioner mennesker.

Forklaringen er selvfølgelig meget enkel: Mange av våre forfedre var slektninger, noen relativt nære, andre

svært fjerne. Det som virkelig er vanskelig er å utvikle en modell som gir et rimelig anslag over antall forfedre på et gitt årstall.

Siden svartedauen (og andre faktorer) reduserte befolkningstallet i Norge dramatisk fra ca 1350 til ca 1500, er det i denne sammenheng mest praktisk å begrense våre betraktninger til utviklingen fra 1500 og fram til i dag.

Ser man på enkelte slektsgrener er forklaringen nærliggende:

F.eks ble min oldefar Simen Olsen født på Tynset i 1836, takket være en meget god gårdshistorie fra denne bygda kjenner jeg ca 50 av hans forfedre. Noen av disse er påviselig slektninger (tre- og fir-menninger) og noen få er innvandrere til bygda.

Ifølge opplysninger i Tynset Historie kan man anslå at det var ca 350 innbyggere i Tynset omkring år 1500 (mye er gjetting, men tallet bør ligge mellom 250 og 500), konsentrert om 7 hovedgårder, hver med flere underbruk. Med unntak av et mindretall som kom fra nærliggende bygder må man anse at disse opprinnelige innbyggerne på Tynset utgjør kjernen i Simens forfedre på dette tidspunktet. Ifølge en matematisk beregning skulle Simen alene hatt ca 4000 forfedre omkring år 1500. Det reelle tallet for Simens forfedre ligger med andre ord på rundt 8-9 prosent av det matematiske, uten at vi kan si noe eksakt. Jeg tror vi kan utlede noe generelt av dette:

Noen "få" familier befolket en bygd og ble forfedre til en "mengde" innbyggere i denne bygda, disse kan igjen spores som forfedre til enkeltpersoner.

Da befolkningen tok seg opp på 1500 tallet, stabiliserte befolkningen seg i bygdene. En langsom vekst i de følgende århundrene førte til nybrott og gårdsdeling, men liten folkeforflytning. Først på 1800 tallet ble befolkningspresset så stort at større befolkningsgrupper flyttet fra bygdene, til byene eller nybrottsland (f.eks. den store flyttingen fra Østerdalen til Bardu).

Antall forfedre du hadde omkring år 1500 kan m.a.o. anslås til summen av befolkningen i de bygdene dine forfedre kan spores til. Vi har da gjettest på at tallet på "innvandrede" forfedre oppveies av at ikke alle innbyggerne i bygda ville være å finne på en korrekt oversikt over aner. Dette er selvfølgelig et svært omtrentlig tall, men vil etter min oppfatning ligge i nærheten av sannheten. For min del vil det si ca 4.000 aner omkring år 1500, mens det matematiske beregnede tallet skulle vært ca 15.000.

Fører vi resonnementet videre bakover, og forutsetter at folkeforflytningen mellom år 1350 og 1500 var minimal, vil man med en reduksjon av folketallet fra 1350 til 1500 på ca 33% havne på en folketall i de sam-

me bygdene som vil ligge ca 50% høyere, det vil si at jeg for min del vil ha ca 6.000 aner omkring år 1350. Matematisk beregnet skulle jeg hatt ca en halv million.

Disse anslagene er ikke basert på forskning, men en del resonnementer og gjetninger. Jeg hevder absolutt ikke å trekke en sikker konklusjon, men er i det minste overbevist om at det virkelige tallet ligger vesentlig nærmere mitt anslag på 6.000, enn det "matematiske anslaget" på 500.000.

Det ville være interessant om andre lesere kan foreslå andre beregningsmåter, eller har materiale som støtter eller svekker denne "aneteorien".

ANTALL FORFEDRE PÅ ANGITT ÅRSTALL

Generasjon	Gj.snittlig fødslesår	Gj.snittlig generasjonsavstand	Faktisk antall forfedre (gjelder t.o.m. 8)	Matematisk
1	1950	35	1	1
2	1915	36	2	2
3	1879	39	4	4
4	1840	32	8	8
5	1808	34	16	16
6	1774	31	30	32
7	1743	32	58	64
8	1711	31	116	128
9	1680	30	232	256
10	1650	30	464	512
11	1620	30	926	1.024
12	1590	30	1.852	2.048
13	1560	30	3.704	4.096
14	1530	30	7.408	8.192
15	1500	30	14.816	16.384
16	1470	30	29.632	32.768
17	1440	30	59.264	65.536
18	1410	30	118.528	131.072
19	1380	30	237.056	262.144
20	1350	30	474.112	524.288
21	1320	30	948.224	1.048.576
22	1290	30	1.896.448	2.097.152
23	1260	30	3.792.896	4.194.304
24	1230	30	7.585.792	8.388.608
25	1200	30	15.171.584	16.772.216

Tallene for de 8 første generasjoner er sikre, fra 9 til 11 er de rimelig bra anslag, fra 12 og utover er det en ren regneøvelse, tallene blir åpenbart gale.

“Sømna. Gård og Slekt”

Magnus Mardal

De fire bind av “Sømna. Gård og Slekt” (1987-1996) er alle preget av et usedvanlig høyt faglig nivå. Det skyldes ikke bare at alle tilgjengelige kilder er blitt gjennomgått, men at de er blitt underkastet en kritisk vitenskapelig analyse. Sekundærkilder og tradisjonsstoff er bare blitt tatt med dersom de kunne verifiseres gjennom de utsnitt av virkeligheten førstehåndskildene kan gi.

“Sømna. Gård og Slekt”, kan derfor med full rett karakteriseres som et kvalitetsarbeid, et levende og vel-skrevet innblikk i Sømnafolkets liv og arbeid fra tidlig på 1600-tallet og fram til ca. 1900.

Den slektshistoriske delen er nå blitt samlet og utgitt i et tilleggsbind. Her er også tatt med alle tillegg og korrigeringer fra tidligere bind og dessuten en god del nytt stoff. Sektshistorien under det enkelte bruk er redegjort for på en klar og oversiktlig måte. Et utmerket referansesystem gjør det meget lett å følge de enkelte brukere (inkludert husmenn og inderster) så langt tilbake som sikre kilder kan opplyse og som kan dokumenteres.

Det som gjør dette tilleggsbindet Sømna Slekt ekstra verdifullt, er at man har fulgt de som flyttet ut av bygda og redegjort for 1. generasjon på det nye stedet. Her må man spesielt fremheve det store arbeid som hovedforfatteren av den slektshistoriske delen av Sømna. Gård og Slekt

har gjort. Margaret Miller, 3. generasjons norsk-amerikaner, har nemlig ikke bare gjennomgått alt relevant norsk kildemateriale, men også hentet verdifulle opplysninger fra mormonerarkivet i Salt Lake City i Utah, supplert med opplysninger fra amerikanske arkiver og tradisjonsberetninger i de helgelandiske utvandrerdistriktene i Amerika. Sammen med hovedredaktøren av bygdebøkene om Sømna, Tor Mathisen, har derfor Margaret Miller hovedæren for at den slektshistoriske del i sannhet er blitt et kvalitetsverk. Dette kom da også fram i begrunnelsen for at Margaret Miller i 1993 ble tildelt den høye utmerkelse Sanct Olavs-medaljen som en takk og honnør for fremragende forskerinnsett.

Om bruk av slektsnavn

Martin Mjelva

Svein Skahjems artikkel “Navnet skjemmer ingen om bruk av slektsnavn” (nr.1/97 side 11) synes å være for absolutt, og kan trenge en kommentar. Han har sikkert rett i at det er en utbredt misforståelse at gårdsnavnene var slektsnavn, og at bøndene som dro inn til tettstedene lot derimot gårdsnavnet være igjen, da dette var et tegn på det oppbruddet som var skjedd. At gårdsnavnet var kun en adresse og at det som personnavn blant bygdefolket var helt ukjent har han sikkert langt på vei også rett i. Men at det slett ikke alltid var tilfellet er jeg neppe alene om å kunne bringe eksempler på. Etter mange år med gransking av egen slekt, sitter jeg med massevis av tilfeller da gårdsnavnet Mjølva/Mjelva (opprinnelig Mjølvin) er blitt brukt som slektsnavn, ikke bare som referanser i offentlige registre og dokumenter, men også som egenhendige signaturer.

At kirkebøkene for Grytten i Romsdalen regelmessig innfører personer med fornavn, evt. patronymikon og gårds-/slektsnavn er formodentlig ikke egnet til å overbevise. Det skjedde i alle de år som jeg har kopier fra. På bordet ligger nå året 1725. Eksempler fra skjøter, skifter og andre dokumenter i min besittelse viser at gårdsnavnet ikke primært ble brukt som adresse, men i egenhendige underskrifter brukt på linje med embedsmenns slektsnavn. Jeg finner det unødvendig å gi eksempler på dette. Og dette gjelder ikke bare tilfellet Mjelva.

Et interessant moment i denne sammenhengen kan kanskje følgende være: I motsetning til hva som har vært vanlig ser det ikke ut til at et ekteskap med en jente på Mjølva/Hyllenes førte til at ektemannen giftet seg til gården eller deler av den. Da Børge Andersen eksempelvis i 1754 giftet seg med Ingrid Andersdatter fikk han skjøte på en part (2 vog) i Mjølva. Han satt åpenbart med hjemmelen på hennes vegne, og kunne ikke ta den med seg. Da hun døde noen år senere skjøtet Børge gårdsparten til Randmoe Knudsen som var gift med Ingrids søster, og flyttet selv fra gården under et annet navn. Jeg kjenner ikke til at verken gården eller navnet gjennom ekteskap før 1813 er kommet på fremmede hender, verken helt eller delvis.

Min tippoldefar Ole Andersen Mjelva (f. 1783) kom til å bli sittende med gården og odelen i 1812, skjønt han opprinnelig ikke kunne ha regnet med dette. Han ønsket det heller ikke. I stedet valgte han å utdanne seg i fargeryket. Han solgte den store gården i 1813 med en halvpart hver til to av sine venner, og tok borgerskap som farger- og vevermester i Drammen. Såvel hans skriveføre forfedre og han selv brukte Mjelva eller Mielve som slektsnavn og signatur. Og slik går det videre i en langvarig tradisjon. Under slike omstendigheter som neppe er enestående kan det være vanskelig å se at gårdsnavnet bare er en adresse.

Etterlysninger

Denne spalten er åpen for medlemmer av DIS-Norge.

Vær klar og konsis når du skal formulere din etterlysning.

Det koster ingen ting å benytte denne spalten.

LYKKE TIL!

Bidrag kan sendes som E-mail til DISredaksjon@roots-web.com, eller til DIS-Norge som vanlig post (gjørne diskett).

1781. Men hvor kan denne mannen være født? Kunne Paul Thoresen og Mari ha hatt flere barn som ikke bodde hjemme i 1801?

Kan noen hjelpe meg med opplysninger om hvor disse kom fra, og om familien evt. besto av flere enn disse som er nevnt her?

Jeg tar imot enhver opplysning, og eventuelle tips, med takk.

Med hilsen
Inger Bjørnaas
7393 RENNEBU
Tlf. 72 42 61 49

Etterlysning 27/97 Byneset/Trondheim

Etterlyser etterkommere etter denne familien som bodde i Trondheim i 1875, Nedre Bakklandet nr. 8, 2. etg.:

Peder Jensen Rye, f. 27.8 1843,
Byneset, og kone Elen Rye, f. 1834,
Surnadal

Barn: Petra f. 1869
Amanda, f. 1872
Edvarda, f. 1874

Kanskje finnes det også flere barn?

Peder Jensen Rye er nemlig far til min oldemor Sigrid, f. Wilmann 23.2 1880, i Bjørnør. Han oppgis å være "gift mand, murer".

Med hilsen
Inger Bjørnaas
7393 RENNEBU
Tlf. 72 42 61 49

Etterlysning 28/97 Orkdal - Hemne - Trondheim

Søker opplysninger om Ingeborg Knutsdt. Bjerklihaug, f. 4.10 1851, Svorkmo. Hun ble 24.1 1873 gift

med enkemann Sivert Eriksen Flauget, f. 1833, Tiller (far: Erik Eriksen Rundhaug, Tiller)

De hadde sønnen Martin, f. 1875 i Vinje, Hemne.

Denne familien bodde på gården Flauget i Hemne, i 1875, men er ikke der i 1900.

Kan noen hjelpe meg med hvor det ble av disse?

Med hilsen
Inger Bjørnaas
7393 RENNEBU
Tlf. 72 42 61 49

Etterlysning 29/97 Fødested - Barbostuften i Orkdal

Kan noen hjelpe meg med opplysninger om barna til Maren Olsdt. Barbo (Berbu) og Nicolai Olsen, f. Tronvoll. Alle født i Orkdal.

Martha, f. 4.2 1838
Barn: 1a) Maren Anna, f. 16.3 1860 (far: Arnt Olsen Blokken, Meldal)

1b) Martine Nicoline, f. 24.2 1865 (far: Martin Albert Larsen, Trondheim, født i Verdal)

2) Karen, f. 10.7 1845 gift med Erik Martinussen Svorkmo, f. 1845 (Bodde sannsynligvis på Hoemsli, Strinda i 1900)

3) Berit, f. 30.10 1850. Flytta ut til Stangvik, Surnadal, i 1870 (Aarnes). Fant henne ikke der i 1900.

4) Ole, f. 15.7 1853 gift med Karen Johnsd. Hongslo, f. 1847 (far: John Johnsen Liaklev) Barn: 4a) Ingeborg, f. 27.11 1878

Maren og Nicolai hadde også ei datter, Olina, men hun har jeg funnet igjen i Orkdal.

Denne familien jeg her søker etterkommer etter, bodde på husmannsplassen Berbusløkken i Orkdal. Opplysninger om alle med det navnet er forresten av interesse.

Med hilsen
Inger Bjørnaas
7393 Rennebu
Tlf. 72 42 61 49

Etterlysning 30/97

Lesja - Dovre - Orkdal

Kan noen hjelpe meg med opplysninger om Marit Olsdt., som døde i Orkdal 27.4.1837, 84 år gammel (født 1753). Hun var fra "Lesøe præstegjeld, enke av omvankende fattigmenneske fra Dovre anneks"

Hvor kom hun fra (gård/plass), og hvem var hun gift med ?

Beste hilsen
Inger Bjørnaas
7393 RENNEBU
Tlf. 72 42 61 49

Etterlysning 31/97

Nord-Trøndelag/Steinkjer.

Jeg søker opplysninger om etterkommer av Oluf Eriksen Nonstad, født 1845 i Levanger

Gift ca 1872 med Kristine Bergitte Lorentsd., født 1.07.1849 Fæbyvald, Verdal. De hadde en datter Elen Anna født 1874 Egge, Steinkjer. Kristine Bergitte bodde i Åsen fra 1867 til hun ble gift, og de bodde på Steinkjer da Elen Anna ble født. Hvor de bodde senere vet jeg ikke, håper å få hjelp her. Oluf var snekker, var med og bygde møllen på Steinkjer sammen med sin bror Lorents Eriksen Nonstad også snekker, som har stor etterslekt på Steinkjer.

Jeg er meget takknemlig for alle typer opplysninger som kan hjelpe meg videre i denne søkingen.

Verdal/Trondheim.

Jeg søker også opplysninger om bokbinder Johannes Skrøder fra Trondheim, som hadde oppholdt seg på Verdal omkring 1842-45. Han hadde en sønn Bernt Oluf født 24.1.1844 på Rosvoldvald, Verdal med Berith Olsdtr. født 1818 konfirmert 5.10.1834 (Verdal).

Hvor Johannes og Berith ble av senere vet jeg ikke, men er meget interessert i alle tips og opplysninger som kan være av hjelp her.

Konrad A. Spica
Vibeavn 3
1555 SON
Tel: 64959190
E-mail: spica@online.no

Etterlysning 32/97

Dyrøy/Tranøy i Troms.

Jeg søker opplysninger om Johan Olai Pettersen, innerst på Hals i Dyrøy i 1820-åra og seinere på Djupvik i Dyrøy. Hvor kom han fra? Han gifta seg 2. aug. 1826 med Olava Andersdotter, født 1787 på Vassvik i Tranøy og døde i barsel i mai 1828 på Djupvik. De hadde døtrene Elen Sofia f. 18. jun. 1825 og Olava Johanne, senere Hindberg, f. 7. mai 1828. Johan Olai gifta seg 2. gang 9. nov. 1828 med Danilken Hansdotter Rollnes og fikk med henne sønnen Hans Peder f. 15. mai 1830, omkom på havet i 1850 da han tjente på Mikkelsbostad i Dyrøy. Johan Olai kollseilte på sjøen og omkom 5. des. 1833, og hans alder var da oppgitt til 46 år. Kan noen hjelpe meg med å finne ut hvor han kom fra? Er takknemlig for alle slags tips.

Bjørn Høgstmyr,
Glaserv. 115,
3727 Skien,
tlf 35 53 87 34,
E-mail:
Bjorn.Hogstmyr@hda.hydro.com

Etterlysning 33/97

Vet noen noe om forfedre til:
Hans Petter Haraldsen, f. 1803/1851 i Skien. Gift med Laura Kristine Langeland. (Henne har jeg alt på).

Så er det Ole Eriksen, født (vet ikke) i Strøm (?) Odalen, død 1902 - dato ukjent, - bodde visstnok på en husmannsplass som het "Kroken". Han var gift med Oline Eriksen Hansdatter, født 1602/1843 i Søndre Odalen. Hun bodde i mange år på Lierstranda til sin død i 1933.

Så er det Sigvart Hagen Engelhar(d)t som bodde i Nord Dakota, Grand Folks i tiden ca. 1880 - 1900. Da kom han hjem til Norge og Eidsskog og bosatte seg de. Kjenner noen til denne mannens forfedre?

Liv Haraldsen
Nils Juels gate 1
0272 Oslo

Etterlysning 34/97

Stensby

Jeg søker opplysninger "bakover" om Johannes Tvethaug Hansen født i Nes i 1783. Døde på gården Øvre Stensby i Ullensaker Feb-15-1856. Hustru var Berte Marie Stensby f. 1798-død 1865. De var gift i Furuseth kirke i Ullensaker Mar-07-1820.

De hadde disse barna:
Berthe Randine Stensby F. JAN-17-1842- g/m- Amund Eriksen Grøndal f. 1790 fra Nedre Stensby

Lars Johannesen Stensby-
 Johanne Maria Stensby-
 Niels Johannesen Stensby-
 Maren Dortes Stensby-
 Inger Stensby
 Hans Johannesen Stensby. F- 1821.
 g/m- enke Karen Nilsdatter Jahren.
 flyttet til USA/Canada 1869 med sine
 5 barn;
 Sørine Hansen
 Ole Kristian Hansen,
 Johan Hansen
 Nils Hansen
 Alette Hansen

Søker slektninger her i Norge og
 USA/Canada.

Etterlysning: Eidsvoll

Søker også opplysninger "bakover"
 om: Ingeborg Marthes
 Gulbrandsdatter fra Hellestad i
 Eidsvoll f. jan-22-1823 og død i
 Furuset, Ullensaker. FEB-10-1898.
 gift jun-15-1848 i Ullensaker preste-
 gjeld med Wilhelm Edvard Evensen
 Skryten fra Nedre Furuset i
 Ullensaker

Grete Bjørtomt
 Mogreina
 2072 DAL
 Tlf.63 97 60 01
 E-MAIL: gretebj@login.eunet.no

Etterlysning 35/97

Bergen/Vefsen/Tronhjem

Søker etter foreldre (søsken) til min
 3x tippoldefar, Arne Arnesen, f. 1762
 i Bergen. Han giftet seg 17.11.1792 i
 Hasvik, Finnmark med Ellen
 Andersdatter Walmann, f. 1767.
 Ellen døde 13.1.1803 og Arne døde
 10.4.1803 begge i Hasvik. Hennes far
 var Anders Andersen Walmann gift
 med Maren Halvorsdatter. Hvor disse
 kom fra er aktuelt å få vite. Ellen og
 Arne hadde tre barn: Arne, Elias og
 Johanne, alle bosatt i Hasvik.

Jeg søker opplysninger om min tipp-
 oldefar, Jacob Andreas Johannessen,
 født etter eget utsagn, i 1797. Dette
 er noe usikkert, for i PF.415 Vevelstad
 finnes en med dette navn f.23.10.1801,
 døpt 15.11.1801, Forvigen Tjøtta.
 Hans mor oppgis å være Maren
 Johanne Johnsdatter, ca. 25 år. Dømt
 far er Johannes Armtzen, Vefsen.
 Maren tjente hos Brothkorb i Forvigen,
 og blant faddere var Arnt Olsen.

Min tip-tip-oldemor, Maren Olsdatter
 Lyche, f. 1762 i Trondheim. Hennes
 far skal være Ole Olsen Lyche fra
 Bakklandet i Trondhjem. Maren ble
 gift med Christen Hansen Sparbo i
 1781, og hennes søster Karen Marie
 giftet seg med Christens bror,
 Fredreich Hansen Sparbo. Iflg. Bodin
 bygdebok var det i sin tid en skoma-
 ker ved navn Ole Lyche f. 1761 i
 Trondhjem. Er han sønn og bror av
 de foran nevnte? Opplysninger eller
 noe som kan sette meg på sporet for
 deres fortid, er kjærkommen.

Karl Andreassen
 Øreveien 21, 1533 Moss
 Tlf. 69 25 29 39

Etterlysning 36/97

Hordaland/Sør-Trøndelag

Tippoldefar Anders Johannesen
 Brakstad (21.6.1830), Ytre Brakstad,
 Osterøy, hadde en søster Martha
 Brakstad (12.6.1833), gift 21.5.1859
 med Mons Nilsson (1834). Nore
 Haugland, Askøy. Noen som vet mer
 om henne? Deres foreldre het
 Johannes Andersen Brakstad (ca.
 1803) og Herborg Johannesdatter
 (25.1.1794), Ytre Brakstad.

Tippoldemor Anna Oline
 Ingebrigtsdatter (4.5.1836) Øyan i
 Fillan, Hitra, hadde en søster,
 Margrethe Ingebrigtsdatter
 (15.9.1834). Søker opplysninger om
 henne. Deres foreldre het Ingebrig

Larsen (16.8.1809) og Anna
 Olsdatter, Øyan i Fillan.
 Ada Kristiansen
 Toppen 3
 4800 Arendal
 Tlf. 37 01 59 20

Etterlysning 37/97

Hegge

Torberg Olsen Hegge f. des. 1624 var
 bruker på Hegge i Stod (Steinkjer)
 1685, døde 01.06.1688, skifte
 03.05.1689. Han var gift med Maren
 Ågesdtr. Skjevik f. ca. 1645, d. 1687.
 Deres barn:
 Aage f. 1667, gift med Anna
 Sørnsdtr. Hagerup, bosatt på Frosta.
 Ole f. 1671, gift med Johanne
 Marcusdtr. Friis, Trondheim,
 Henrick f. 1673, død ung.
 Anne f. 1675, bosatt i Bergen
 Eivind f. 1677, mangler opplysning-
 er. Marit f. 1680, gift med Henrich
 Stockhoff, Hitra og Bergen.
 Ingeborg f. 1682, bosatt i Bergen.
 Ole f. 1684, gift med Karen
 Thomasdtr. (opphav til Hjellan-
 Hjelldeslektten fra Beitstad).
 Beritte f. 1687, bosatt i Bergen.
 Jeg etterlyser slektsbøker eller slekts-
 registre der noen av de nevnte barna
 er å finne, og spesielt nærmere opp-
 lysninger om Torberg Olsen Hegge.

Gunnar Vada
 Skaldeveien 6
 7700 Steinkjer

Etterlysning 38/97

Walnum

Jeg mangler opplysninger om forfe-
 drene til konene til fire generasjoer
 Walnum:
 Henrik Eriksen Walnum f. i
 Trondheim ca. 1640, gift med
 Birgitte Christophersdtr.
 Ole Henriksen Walnum f. i
 Trondheim ca. 1685, gift med
 Birgitte Møller.

Andreas Olsen Walnum f. ca. 1720, gift med Barbara (Barbro) Rieber.

Ole Andreas Walnum f. 1752 i Salten, gift 22.12.1779 i Tromsø med Gjertrud Mikaelstr. Lind f. 1749 i Salten.

(Min morfar Olav Bernhard Gjertsen (Walnum) var tippoldebarn av det sistnevnte paret.)

Jeg har lurt på om Barbra Rieber kan være datter av handelsborger fra Namdalen, Lars Pedersen Riiber og hans andre kone Kirsten Benjaminsdr. Dass. Er takknemlig for alle opplysninger og tips om hvor jeg kan lete videre.

Emilie Joa
Jernalderveien 51 B
4041 Hafrsfjord
Tlf: 51 55 69 84

Etterlysning 39/97

Eidsvold i Akershus

I folketellingen 1801 for Eidsvold finner jeg under Eidsvold Jernverk: Jahn Jansen Sjøberg, husbond, 62 år.

Ingebor Børgesdatter, kone, 46 år. De har 6 barn. Den yngste Anne Jahnsdatter, 2 år kan være min tippoldemor. Da kirkebøkene for dette tidsrom er gått med i kirkebranner har jeg problem med å finne hennes fødsel. Kan noen fortelle meg når hun er født, hvem hun giftet seg med, hvor og når?

Leif Waldrop
Olav Nygards vei 154
0688 Oslo
Tlf. 22 26 18 64

Får du tilstrekkelige data fra dine informanter?

Johan Fredrik Wh. Mohr

Du har funnet frem til en slektning eller noen andre som burde vite noe om slekten. Du skriver eller ringer og spør. Vedkommende lover å sende det du ber om. Kanskje får du en navneliste tilbake som forteller hvem barna er og når de ble født. Ikke et ord om hvor de ble født eller enda hvem som er den inngiftede part i det aktuelle Stamtre - altså barnas mor eller far! Du skriver igjen og påpeker dette. Nye navn mottas - fremdeles uten stedsangivelser!

La oss bare innrømme at for dem som ikke er opptatt av slektsforskning, er det ikke å vente at de skal sette seg inn i "systematikken" uten at du viser dem på en oversiktlig måte, hva du gjerne vil ha fra dem.

Jeg har lagt inn alle mine forfedre/mødre fra en familiebok utgitt i 1909. Min slektsforskning er derfor idag konsentrert om å få med alle født etter 1909. Jeg søker med andre ord etter opplysninger om mennesker som ennå lever eller har gått bort etter 1909. Det er slett ikke så enkelt som det kan høres ut!

Hva jeg gjør og som virker svært bra for meg som bruker DISGEN, kan sikkert gjøres i andre slektsprogrammer også.

1. Kjør ut en Stamtavle for den gren av familien du trenger å oppdatere.
2. Rett denne ved å legge inn åpne linjer for dem du tror mangler.

Kjenner jeg f.eks. ikke moren, registrerer jeg henne som:
Pikenavn.....?,
Fornavn:.....? Født: ...../.....
19..... i .....

Dersom jeg også vet at hun har to sønner, så legger jeg dem inn på samme måte som for moren og likeledes med prikkede linjer for den inngiftede faren som jo må ha eksistert selv om noen ikke vil vedkjenne seg ham!

3. Kjør ut Stamtavlen på nytt etter rettelsene. Send den til dine informanter som da lett ser hva du har inne og hva du ikke har. Det er bare å fylle inn de prikkede linjer! Skriv samtidig at du ville være takknemlig om de f.eks. setter på en henvisning til baksiden av Stamtavlen hvor de fører på eventuelt andre personer som mangler i slektsrekken - etter samme mønster som de øvrige. F.eks. flere barn, svigerbarn, barnebarn, osv. Aller helst også vedkommendes yrke og hva informanten ellers vil ha registrert for etterslekten.
4. Når du får ditt Stamtre tilbake, retter du det straks opp. Det gjelder å smi mens jernet er varmt! Kjør ut et nytt Stamtre og send det i retur for kontroll. Mange skriver dessverre nokså uleselig så du blir ofte nødt å skrive inn det du tror det står!

Min erfaring er at denne fremgangsmåten virker bra og sparer tid, ergrelser, telefoner og brev.

216 nye

216 nye medlemmer siden sist!

I perioden 1.mai til 1. august har foreningen fått 216 nye medlemmer. Vi ønsker hver og en velkommen. Bak telefonnummeret (evnt. adressen) finner du bokstaven for hvilket program vedkommende bruker. Bak medlemsnummeret finner du kode for evnt. medlemskap i lokallag. Se i matrikkelen hva bokstaven og lagskode står for. Lista er som vanlig sortert etter postnummer.

7027 00 Hansson, Maria S-120 57 Årsta, SVERIGE	7238 00 Gjerdrum, Arne S-931 46 Skellefteå, SVERIGE	7115 00 Heitmann, Torbjørn 0687 OSLO	7129 00 Mortensen, Jarle 1345 ØSTERÅS tlf.: 92 03 63 69
7035 00 Hyndman, Dianne ND, USA 58746 7043 00 Bulmer, Dale 16 Massachusetts 01085, USA	7246 00 Ellefsen, Simon DK-2300 København S. DANMARK	049 00 Albertsen, Jorunn Elisabeth 0970 OSLO tlf.: 22 21 71 86	7136 00 Heggelund, Bente Ørstavik 1347 HOSLE tlf.: 67 14 69 61
7047 00 Andersson, Christer S-543 35 Tibro SVERIGE	7187 00 Rostrup, Randi 0131 OSLO tlf.: 22 60 02 06	7166 00 Horn, Geir Egil Kildahl 0971 OSLO tlf.: 22 16 27 21	7122 00 Widding, Hanne 1353 BÆRUMS VERK tlf.: 67 56 17 90
7048 00 Gates, Louayne Springs, Co. 81601 USA	7158 00 Garathun, Eiliv 0260 OSLO tlf.: 22 56 17 42	7041 14 Anjer, Jon 1068 OSLO tlf.: 22 32 83 70	7159 00 Jahreie, Tove 1364 HVALSTAD tlf.: 66 84 55 65
7079 00 Anda, Arnfinn 76130 Mt.St. Aignan	7080 14 Franck, Roald Gram 0267 OSLO tlf.: 22 55 12 31	7165 00 Hansen, Oddvar 1069 OSLO tlf.: 23 14 02 43	7181 00 Gabrielsen, Tor Ove 1364 HVALSTAD tlf.: 66 77 94 79
7087 00 Albertsson, Odd Sollentuna, SVERIGE]	7118 00 Stuedahl, Sverre 0270 OSLO tlf.: 22 44 84 57	7250 00 Vebenstad, Erling 1088 OSLO tlf.: 22 21 47 50	7032 00 Granli, Berit 1370 ASKER tlf.: 66 78 96 07
7119 00 Henriksson, Irmgard 5150 50 Uddevalla, SVERIGE	7088 00 Hjulstad, Oddvar 0355 OSLO tlf.: 22 46 26 91	7126 00 Skaug, Bent 1164 OSLO tlf.: 22 29 31 97	7241 14 Bendigtsen, Bernt Sigurd 1370 ASKER tlf.: 66 78 33 99
7120 00 Samuelsson, Robert S-78041 Gagnef, SVERIGE	7066 00 Østlyngen, Erik 0357 OSLO tlf.: 22 59 93 11	7216 00 Finstad, Knut Erik 1170 OSLO	7114 14 Storo, Fredrik 1400 SKI tlf.: 64 87 18 65
7127 00 Broughton, Paul Redondo Beach, California USA	7215 20 Søraa, John 0362 OSLO tlf.: 22 60 88 64	7218 00 Nordvik, Leif Martin 1177 OSLO	7068 00 Jacobsen, Kåre 1405 LANGHUS tlf.: 64 87 20 25
7162 00 Karlsson, Ann-Sofie S-195 40 Marsta, SVERIGE	7078 00 Arntzen, Anne Margit 0385 OSLO tlf.: 22 85 66 46	7134 00 Wahl, Håkon Yngve 1251 OSLO tlf.: 22 62 24 35	7168 00 Justnæs, Pål 1410 KOLBOTN
7177 20 Rennebu, Deborah Cherry Point NC28533 USA	7085 00 Andersen, Torger 0386 OSLO tlf.: 22 14 39 83	7167 00 Olsen, Johnny 1253 OSLO tlf.: 22 62 28 67	7245 00 Berentsen, Bjørn Erik 1410 KOLBOTN tlf.: 66 80 10 86
209 00 Kleine, Steven Richard Anaheim, CA USA 92806	7081 00 Wesselsen, Hanne E. 0488 OSLO tlf.: 22 22 59 66	7073 00 Lunder, Geir 1279 OSLO tlf.: 22 62 18 46	7113 20 Holum, Geir 1412 SOFIEMYR tlf.: 64 86 74 51
7211 00 Seward, Viola MN, U.S.A.	7225 00 Rambøl, Anne Lene 0571 OSLO tlf.: 22 38 46 03	7042 00 Ulstad, Paul Reinhold 1312 SLEPENDEN tlf.: 67 54 23 15	
7223 00 Olson, Linda VOT IWO Canada	7092 00 Røed, Anita 0670 OSLO tlf.: 92 81 34 86	7233 00 Røed, Camilla Christensen 1320 STABEKK tlf.: 67 53 86 55	
7232 00 Alder, Norman Seattle, WA 98103 USA	7231 00 Leonardsen, Svein 0675 OSLO tlf.: 22 81 39 18		

7083 00 Bergset, Øyvind 1413 TÅRNÅSEN tlf.: 66 80 45 57	7146 00 Gundersen, Svein Tore 2080 EIDSVOLL tlf.: 63 96 01 24	7152 00 Ingdal, Ola Gabriel 3550 GOL tlf.: 32 07 59 42	7179 00 Veding, Hans Martin 4033 FORUS tlf.: 51 57 15 28
7219 14 Pedersen, Aud 1475 FINSTADJØRDET tlf.: 67 90 82 88 C	7111 00 Nordahl-Hagen, Arne 2300 HAMAR tlf.: 62 53 17 63	7063 00 Berg, Jan Harry 3600 KONGSBERG tlf.: 32 73 94 32	7067 00 Joa, Emilie 4041 HAFRSFJORD tlf.: 51 55 69 84
7051 00 Høyvik, Dagfinn 1481 HAGAN tlf.: 67 07 82 17	7189 00 Pettersen, Åge 2344 ILSENG tlf.: 62 58 41 93	7194 00 Kjærem, Ivar 3600 KONGSBERG tlf.: 32 73 68 47	7028 00 Hansen, Tor Harald 4056 TANANGER tlf.: 51 69 91 22
7154 00 Landau, Thomas 1481 HAGAN tlf.: 67 06 11 77	7112 00 Pasjkurov, Ivan 2550 OS I ØSTERDALEN tlf.: 62 49 73 61	7205 00 Pedersen, Remi 3600 KONGSBERG tlf.: 32 73 32 97	7040 00 Melberg, Arild 4120 TAU tlf.: 51 74 68 88
7196 00 Svalund, Jon 1488 HAKADAL tlf.: 67 07 54 40	7102 00 Monsen, Ole Gunnar 760 BRANDBU tlf.: 61 33 48 61	7236 00 Stangeby, Bjørn 3600 KONGSBERG tlf.: 32 72 07 85	7199 00 Sand, Øyvind R. 4230 SAND tlf.: 52 79 70 28
7160 00 Rossby, Josstein 1501 MOSS tlf.: 69 26 77 38	7074 00 Granli, Tore Werner 2830 RAUFOSS tlf.: 61 19 37 96	7239 00 Myhra, Håkon 3600 KONGSBERG tlf.: 32 76 41 41	7249 17 Solvang, Svein 4250 KOPERVIK tlf.: 52 85 25 36
7192 00 Schive, Christopher 1555 SON tlf.: 64 95 99 18	7242 00 Gustavson, Marius 3021 DRAMMEN tlf.: 92 48 85 35	7201 00 Follegg, Tor Øyvind 3738 SKIEN tlf.: 35 53 68 86 C	7217 00 Hansen, Karsten 4270 ÅKREHAMN tlf.: 52 81 57 53
7198 00 Johansen, Terje 1621 GRESSVIK tlf.: 69 32 94 17	7130 00 Johnsen, Kjell 3034 DRAMMEN tlf.: 32 81 10 25	7031 00 Halvorsen, Håkon O. 3924 PORSGRUNN tlf.: 35 55 64 27	7147 00 Eriksen, Elisabeth 4276 VEDAVÅGEN tlf.: 52 82 48
7213 00 Aamodt, Bård 1816 SKIPTVET tlf.: 22 77 26 49	7026 16 Berntzen, Lasse 3080 HOLMESTRAND tlf.: 33 05 26 54	7117 00 Nilsen, Henry 3924 PORSGRUNN tlf.: 35 54 44 84	7036 00 Sjonfjell, Harald 4300 SANDNES tlf.: 51 62 00 58
7077 00 Nerdrum, Bjørn Trygve 1823 KNAPSTAD tlf.: 69 92 14 70	7116 00 Drtina, Tore 3123 TØNSBERG tlf.: 33 36 90 43	7203 00 Mittag, Terje Kittilsen 3945 EIDANGER tlf.: 35 51 83 55	7046 00 Landsvik, Svein 4300 SANDNES tlf.: 51 66 72 98
7207 00 Roberts, Espen 1850 MYSEN tlf.: 69 89 45 93	7228 00 Olsen, Harald 3157 BARKÅKER tlf.: 33 38 07 10	7180 00 Jamtli, Lars Erik 4003 STAVANGER tlf.: 51 64 51 09	7084 00 Aarstad, Ludvig F. 4300 SANDNES tlf.: 51 62 28 94
7050 00 Pedersen, Bjørn Vidar 1900 FETSUND tlf.: 63 88 40 86	7195 00 Andersen, Kjell 3181 HORTEN tlf.: 33 04 20 0	7089 00 Larsen, Bjørn Hell 4005 STAVANGER tlf.: 91 34 07 75	7155 00 Nystrom, Kari 4300 SANDNES
7076 00 Arnesen, Sveien 1911 FLATEBY tlf.: 64 92 88 42	7029 00 Hansen, Jan Ingar 3182 HORTEN tlf.: 33 07 01 22	7170 00 Grepp, Sacha 4005 STAVANGER tlf.: 51 53 25 20	7172 13 Wisted, Stein Norem 4300 SANDNES tlf.: 51 62 26 37
7186 00 Havnås, Endre 1930 AURSKOG tlf.: 63 86 36 69	7062 00 Hogsbro, Tor 3400 LIER tlf.: 32 85 22 58	7090 13 Oseland, Arnt 4016 STAVANGER tlf.: 51 58 30 71	7193 13 Døssland, Leif Arne 4300 SANDNES tlf.: 51 63 25 20
7184 00 Larsen, Bjørn Rehoff 1990 SØRUM tlf.: 63 82 48 28	7220 14 Svendsen, Michal 3430 SPIKKESTAD tlf.: 31 28 03 58	7135 00 Fossmark, Oddvar R. 4017 STAVANGER tlf.: 51 83 21 53	7044 00 Dalen, Jan 4350 NÆRBY tlf.: 51 43 37 37
7086 15 Samseth, Jon 2000 LILLESTRØM tlf.: 63 80 02 57	7200 00 Gilhuus, Ellen 3500 HØNEFOSS tlf.: 32 11 81 16	7183 13 Torstrup, Karsten O. 4030 HINNA tlf.: 51 88 13 14	7182 13 Garpestad, Terje 4393 UALAND tlf.: 51 40 08 41

7071 00 Knibestøl, Bjarne 4480 KVINESDAL tlf.: 38 35 52 50	7171 10 Ljones, Lars 5074 GODVIK tlf.: 55 50 04 03	7153 00 Gutvik, Ståle 6017 ÅLESUND tlf.: 70 14 93 74	7235 15 Nielsen, Egil R. Oldervik 6630 TINGVOLL tlf.: 71 53 13 70
7176 00 Moe, Håvard 4610 KRISTIANSAND S tlf.: 92 68 82 02 O	7237 10 Mjøs, Helge 5074 GODVIK tlf.: 55 93 57 42	7053 15 Roald, Olav Sindre 6040 VIGRA tlf.: 70 18 30 44	7103 15 Heggem, Odd Norvald 6638 OSMARKA tlf.: 71 29 41 32
7128 00 Reisaeter, Åse Suzanne Engeland 4628 KRISTIANSAND S	7161 10 Angell-Hansen, Erik 5083 ØVRE ERVIK tlf.: 55 19 49 46	7056 15 Roald, Ivar B. 6040 VIGRA tlf.: 70 18 35 96	7091 00 Osvoll, Knut 6850 SKEI I JØLSTER tlf.: 57 72 66 93
7099 00 Bergstøl, Janne 4632 KRISTIANSAND S tlf.: 38 09 07 47 C	7030 00 Manum, Tho 5095 ULSET	7058 15 Haugen, Severin 6040 VIGRA tlf.: 70 18 31 19	7094 00 Andersen, Arne 6930 SVELGEN tlf.: 57 79 31 41
7095 19 Kilen, Georg 4635 KRISTIANSAND S	7121 00 Tunheim, Ole Johan 5300 KLEPPESTØ tlf.: 56 14 34 22	7059 15 Blindheimsvik, Viggo 6040 VIGRA tlf.: 70 18 35 86	7221 00 Aasprong, Einar 7014 TRONDHEIM tlf.: 73 50 98 27
7100 19 Adriansen, Øyvind 4637 KRISTIANSAND S tlf.: 38 04 49 61	7229 10 Thomassen, Terje 5370 FJELL	7060 15 Naalsund, Odd-Kåre 6040 VIGRA tlf.: 70 18 36 34	7072 12 Kionig, Beate 7021 TRONDHEIM tlf.: 73 51 39 30
7230 00 Dahl, Trygve 4645 NODELAND tlf.: 38 18 23 02	7033 00 Karlsen, Ørjan 392 STOREBØ tlf.: 56 18 07 39	7064 15 Roald, Ola M. 6040 VIGRA tlf.: 70 18 35 52	7038 00 Tørring, Ingvar 7037 TRONDHEIM tlf.: 73 96 77 97
7096 19 Kjetså, Alf Georg 4670 HORNNES	7169 00 Gripsrud, Svein Arne 5400 STORD tlf.: 53 41 58 06	7054 15 Farstad, John 6050 VALDERØY tlf.: 70 18 21 42	7101 00 Braateng, Gry 7046 TRONDHEIM
7244 10 Mikkelsen, Jørund Ståle 5030 LANDÅS tlf.: 55 28 29 75	7234 00 Vinje, Svein Erik 5400 STORD tlf.: 53 41 66 30	7055 15 Ludvigsen, Petter 6050 VALDERØY tlf.: 70 18 10 33	7157 12 Bragstad, Hallvard 7048 TRONDHEIM tlf.: 73 93 80 69
7226 00 Steffensen, Morten 5032 MINDE tlf.: 55 20 02 91	7144 00 Solheim, Torleif 5459 FJELBERG tlf.: 53 47 81 76	7057 15 Tunheim, Sylvi 6055 GODØY tlf.: 70 18 52 66	7137 12 Rye, Ivar 7070 BOSBERG tlf.: 72 83 54 90
7065 10 Bergo, Aud 5033 FYLLINGSDALEN tlf.: 55 16 46 14	7125 00 Jamne, Alf 5540 FØRDESFJORDEN tlf.: 52 83 22 18	7148 16 Werenskjold, Rolf Fossum 6100 VOLDA tlf.: 70 07 50 71	7204 12 Østbø, Gunnar 7079 FLATÅSEN tlf.: 72 58 47 86
7145 10 Roed, Einar 5033 FYLLINGSDALEN tlf.: 55 12 35 21	7164 17 Skartland, Berit Ryvik 5587 VIKEBYGD tlf.: 53 76 91 28	7123 15 Hjelvik, Ann-Kathrin 6384 VIKEBUKT tlf.: 71 18 91 69	7082 00 Haugen, Øivind 7080 HEIMDAL tlf.: 72 88 04 88
7163 00 Frammarsvik, Grethe 5037 SOLHEIMSVIKEN tlf.: 55 29 17 79	7248 10 Mandelid, Jan-Egil 5700 VOSS tlf.: 56 51 03 27	7069 15 Brastad, Jan 6390 VESTNES tlf.: 71 18 12 20	7104 12 Meling, Agnar 7081 SJETNEMARKA tlf.: 72 88 57 19
7190 00 Nyborg, Per Steinar 5037 SOLHEIMSVIKEN tlf.: 55 29 10 65	7210 00 Bjørkevoll, Bjarne 5867 FRESVIK tlf.: 57 69 75 07	7034 00 Lundenes, Arne 6400 MOLDE tlf.: 71 26 04 81	7061 00 Skjæran, Tor 7137 MØLNBUKT tlf.: 72 48 13 54
7097 00 Rongved, Jens 5060 SØREIDGREND tlf.: 55 12 58 73	7138 15 Almklov, Inge 6006 ÅLESUND tlf.: 70 12 59 27	7188 00 Hauge, Yngve 6400 MOLDE tlf.: 71 25 29 90	7133 00 Sæther, Ansgar Kåre 7247 HESTVIKA tlf.: 72 44 12 41
7214 10 Vik, Per Jonny 5065 BLOMSTERDALEN tlf.: 55 22 91 64	7037 00 Brunstad, Tor Helge 6009 ÅLESUND tlf.: 70 13 78 95	7191 00 Bryn, Knut 6400 MOLDE tlf.: 71 25 52 35	
	7175 15 Taffjord, Arne 6014 ÅLESUND	7106 15 Fredriksen, Knut 6612 GRØA tlf.: 71 69 62 57	
		7105 15 Dolpen, Marianne 6613 GJØRA	

7173 00 Knudsen, Torkild 7353 BØRSA tlf.: 72 86 41 23	7075 11 Woje, Willy 8050 TVERLANDET tlf.: 75 53 22 86
7039 00 Nielsen, Arne S. Rognan 7500 STJØRDAL tlf.: 74 82 15 02	7227 00 Brun, Geir D. 8146 REIPÅ tlf.: 75 75 59 39
202 00 Nøstvik, Arild Inge 7510 SKATVAL tlf.: 74 80 37 27	7197 00 Enåsen, Egil 8400 SORTLAND tlf.: 76 12 32 67
7149 12 Vikhammer, Berit 7560 VIKHAMAR tlf.: 73 97 62 46	7222 00 Schjødt, Ketil 8501 NARVIK tlf.: 76 94 77 23
7132 20 Sørensen, Bjørn 7600 LEVANGER tlf.: 74 08 33 64	7240 00 Habbestad, Helge 9015 TROMSØ tlf.: 77 68 44 28
7107 20 Aksnes, Frode 7650 VERDAL tlf.: 74 04 24 07	7098 00 Larsen, Odd Einar 9018 TROMSØ tlf.: 77 60 12 31
7108 20 Benjaminsson, Per 7650 VERDAL	7093 00 Bruvold, Bente 9060 LYGSEIDET tlf.: 77 71 03 87
7110 20 Moholt, Ottar 7650 VERDAL tlf.: 74 07 10 48	7052 00 Aasmoe, Geir 9100 KVALØYSLETTA tlf.: 77 65 11 00
7131 20 Frisli, Annemor 7650 VERDAL tlf.: 74 07 13 70	7151 00 Bruvold, Kjell 9250 BARDU tlf.: 77 18 15 16
7247 00 Dolmseth, Bjørn Tore 7723 FOLLAFOSS tlf.: 74 15 94 81	7208 00 Larsen, Petter 9400 HARSTAD tlf.: 77 07 76 39
7109 20 Høyvik, Laila 7800 NAMSOS tlf.: 74 27 31 29	045 00 Kanebog, Rønnaug Killie 9440 EVENSKJER tlf.: 77 08 52 55
7206 00 Selvaag, John Ivar 7820 SPILLUM tlf.: 74 27 62 20	7025 00 Lona, Audun H. 9465 TENNEVOLL tlf.: 77 17 52 69
7156 00 Dahl, Frode 8008 BODØ tlf.: 75 52 21 48	7174 00 Andreassen, Jan Eugen 9800 VADSØ tlf.: 78 95 25 02
7124 11 Hafnor, Per 8011 BODØ tlf.: 75 58 24 04	7243 00 Hølvold, Kai 9900 KIRKENES tlf.: 78 99 20 59
7224 00 Jøllanger, Stein-Erik 8013 BODØ tlf.: 75 56 10 93	

KRYSSORD NR. 2/97

FARTØY	SLEKT- NING	BISPE- DØMME	EKTE	TIDL. TITTEL	LITE BARN	UTLØP	MYNT	SOKKEL	ARM- SLAG	PYNT- DOKKE	KRYPE
		HAST				ØVE	URENE		RED- SKAP		
							X				
SLEKT- NING						ILD					
						LEVE					
INVALID		MØBEL		X					HYLE		
		GLASS									
			RØMER- TALL		TIL- STREK- KELIG		SEL- SKAP		TRØTT		TRE
DRETT	X		OM- TRENT		SPURTE	FOR- SIKRING				LIKE	
			MERKE		SLEKT- NING				X		
					FAST						
EURO- PEISK	SVING- OM		KORTE	MIDT- PUNKT		SMER- TER	UTROP		SKREN- SE	GASS	HÅR
							DYR				
TULL OG TØYS				1000	OMRÅDE				ØYNER		
					ØY						
PIKE- NAVN			PIKE- NAVN				FAMI- LIEN			X	
			HEST				GUD				
SLEKT- NING				FORENE			X	SVERIGE	SJIKT		
UNDER- SØK- ELSER		X									

Løsning på kryssord 1/97

N	U	R	I	F	E	O
S	L	E	K	T	I	N
S	O	R	E	O	K	A
P	E	N	G	E	S	T
L	A	M	A	T	R	E
U	R	O	D	Ø	R	S
S	T	A	T	S	A	R
P	O	S	T	E	I	A
V	A	L	G	A	R	V
R	Y	E	R	E	N	E
A	N	E	R	B	A	N
E	R	T	E	L	E	T

Løsningen på forrige DIS-kryssord var DIS-Norge .

Som vinner er trukket ut medlem nr. 6370 Elna Marie Rimork. Gratulerer! Startpakke for slektsforskere er tilsendt.

Vi prøver oss med nok et kryssord. Når kryssordet er løst, vil nøkkelordet framgå av bokstavene i ruter med x.

Løsningen må vi ha innen 1. november. Lykke til !

Ta kontakt ...

DIS-lokallag

Her finner du en oversikt over alle lokallagene i DIS-Norge. Et annet sted i bladet finner du også en oversikt over planlagte aktiviteter i disse. Har du et lokallag i ditt distrikt, bør du absolutt ta en tur og hilse på mange aktive slektsforskere. Har du ikke lokallag i distriktet? Ta kontakt med noen andre medlemmer (bruk matrikkelen!), og undersøk om det kanskje er grunnlag for å ha et lag i ditt fylke eller distrikt. DIS-Norge kan bistå med praktiske tips til forberedelse av et møte som kanskje blir starten på et enda bedre tilbud på ditt hjemsted!

DIS-Salten
Postboks 1191
8001 BODØ
Leder: Einar Agersborg Mentzen
Tlf.: 90 10 51 76

DIS-Nord-Tøndelag
Postboks 2078
7701 STEINKJER
Leder: Torgeir Tessem
Tlf.: 74 14 76 39

DIS-Sør-Trøndelag
Postboks 2820 Elgsæter
7002 TRONDHEIM
Leder: Arthur Antonsen
Tlf.: 72 55 88 25

DIS-Møre og Romsdal
c/o Harald Vågene
Engesetdal
6260 SKODJE
Leder: Harald Vågene
Tlf.: 70 27 55 41

DIS-Hordaland
Postboks 1255
5001 BERGEN
Leder: Arne Langeland

DIS-Haugaland
c/o Hans Gangstø
Udlandsvingen 34
5500 HAUGESUND
Leder: Hans Gangstø
Tlf.: 52 73 52 03

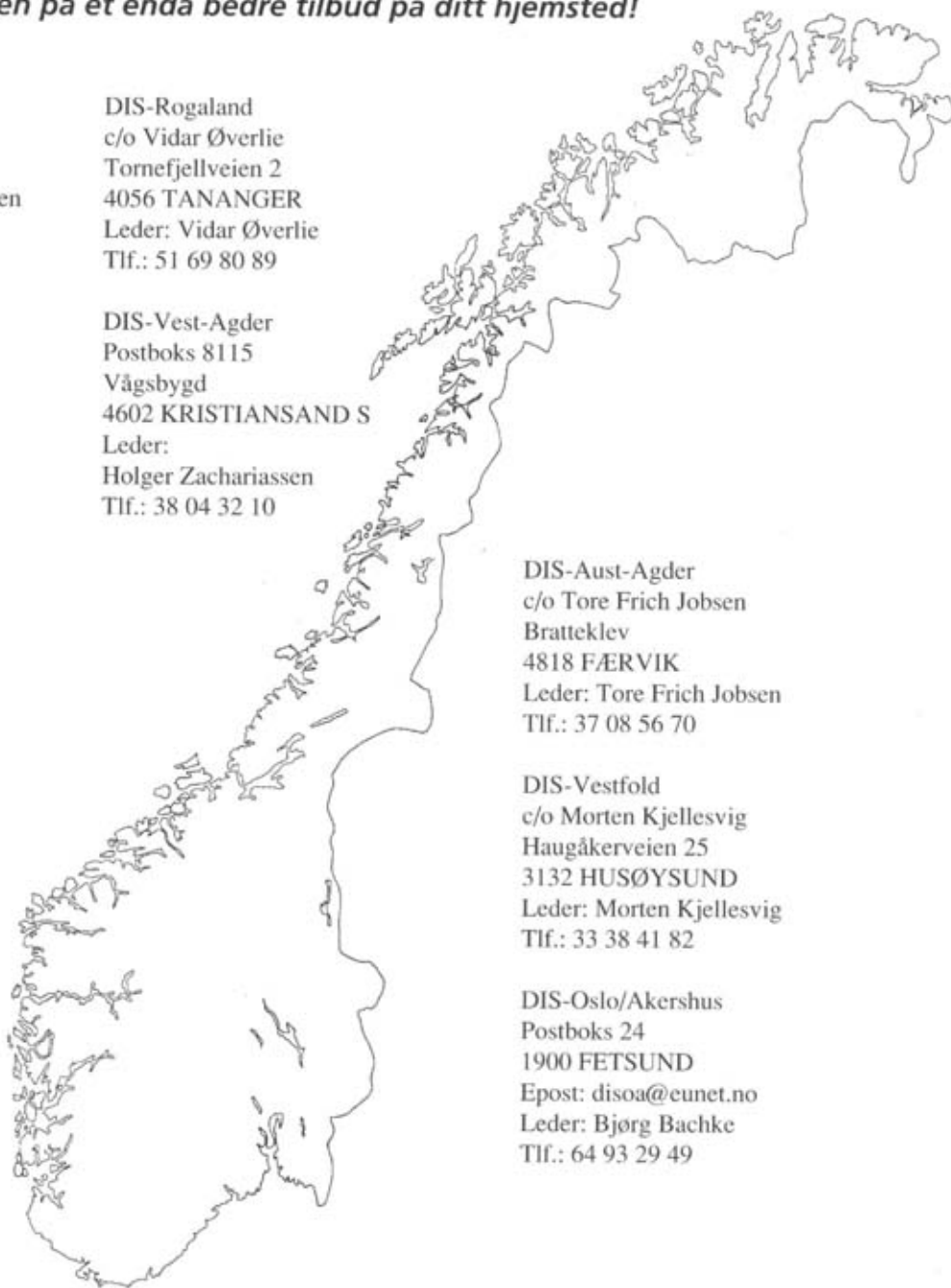
DIS-Rogaland
c/o Vidar Øverlie
Tornefjellveien 2
4056 TANANGER
Leder: Vidar Øverlie
Tlf.: 51 69 80 89

DIS-Vest-Agder
Postboks 8115
Vågsbygd
4602 KRISTIANSAND S
Leder:
Holger Zachariassen
Tlf.: 38 04 32 10

DIS-Aust-Agder
c/o Tore Frich Jobsen
Brattekleiv
4818 FÆRVIK
Leder: Tore Frich Jobsen
Tlf.: 37 08 56 70

DIS-Vestfold
c/o Morten Kjellesvig
Haugåkerveien 25
3132 HUSØYSUND
Leder: Morten Kjellesvig
Tlf.: 33 38 41 82

DIS-Oslo/Akershus
Postboks 24
1900 FETSUND
Epost: disoa@eunet.no
Leder: Bjørg Bachke
Tlf.: 64 93 29 49

HAR DU FÅTT STJERNE PÅ ADRESSEETIKETTEN ?

Det er faktisk ikke fordi du har vært flink. Snarere tvert i mot. Det er en liten påminnelse om at du har kontingentrestanse (med mindre du har betalt i løpet av de aller siste ukene). Se etter om du ikke har liggende en giroblankett for betaling av kontingent til DIS-Norge. Vårt gironummer er 0824 0764750.

DIS-arrangementer Norge rundt

SEPTEMBER

- ◆ 8. Haugesund, Havnaberget Eldresenter, kl. 19.00
DIS-Haugesund arr. Medlemsmøte
- ◆ 9. Eik lærerskole kl. 18.30
DIS-Vestfold arr. lokalmøte; DISTREFF.
Ole Johan Kippenbroeck fra DIS-Norge
viser oss hvordan vi kan bruke og bidra til
DISTREFF
- ◆ 11. Oslo, Riksarkivets kantine, kl. 18.00
DIS-Oslo/Akershus arr. medlemsmøte.
Tema: Nordmenn i Amerika samlet på net-
tet. Foredragsholder: Faith Ann Sevilä.
Hvis det blir tid vil vi avslutte med slekts-
prat.
- ◆ 13. Kristiansund, kl. 18.00: DIS-Møre og
Romsdal arr. lokalmøte.
- ◆ 13 og 14. Helsingborgs släktforsare- och
bygdeförening samt Kullabygdens släktfor-
skare arr. for Sveriges Släktforskarförbund
" Svenska Släktforsardagar" Forskning
över gränserna. En UNIK anledning til å
treffe svenske (og danske) slektsforskere
som kan gi deg tips på stedet, og muligens
Hjelp på stedet til å finne dine aner i
Sverige. De aller fleste slektsforsker-
foreninger deltar med representanter.
Likewise en rekke kommersielle repres. som
selgerhjelpemidler innen slektsforskningen,
både programverktøy, plansjer, microfiche-
produksjon etc.
- ◆ 15. Arendal, Baptiskkirke kl. 18.00
DIS-Aust-Agder arr. åpent medlemsmøte
Tema: Internett og DISTREFF.
- ◆ 23. Sandes, kl. 18.30
DIS-Rogaland Family Tree Maker bruker-
gruppe møte på Sivillforsvarsskolen,
Vagleleiren
- ◆ 24. Bergen, Støpeskjeen, Fabrikkg. 6,
kl. 19.00 DIS-Hordaland.
Hvordan DISer lager slektsbok ved hjelp av
rapportgeneratoren i slektsprogrammet.

- ◆ 25. Åndalsnes, kl. 18.00
DIS-Møre og Romsdal arr. lokalmøte.
- ◆ 27. Hvasser skole, kl. 10.00-18.00
DIS-Vestfold arr. slektsforskerdag/PC-dag.
Ta med egen Pannet datautstyr. Vi møtes og
utveksler slektsdata, ser på programvare,
utskrifter og hjelper hverandre. Vi hjelper
til dersom du har laget din egen hjemme-
side. Har du plunder med Internett, så ta
med modemmet. Du kjører fram til døra. Mat
og drikke serveres. Påmelding!
- ◆ 30. Sjøholt, Røde Kors huset, kl. 18.00
DIS-Møre og Romsdal arr. lokalmøte.
DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte

OKTOBER

- ◆ 2. Stavanger, på Statsarkivet kl. 18.30
DIS-Rogaland arr. medlemsmøte på
Statsarkivet i Stavanger, Bergjelandsgt. 30.
Tema: "Tips om foto og data for nybegyn-
nere" v/Kåre Solheim.
- ◆ 6. Stavanger, kl. 18.30
DIS-Rogaland Nett-brukergruppe møte på
Skipper Worse - Ågesentunet, Haugåsv. 14,
Hillevåg
- ◆ 7. Sandnes, kl. 18.30, DIS-Rogalands
Mac-brukergruppe møte hos Otto Dag
Olsson, Knivskjellv. 62, Hommersåk
- ◆ 7. Molde, kl. 18.00
DIS-Møre og Romsdal arr. lokalmøte
- ◆ 8. Oslo, Riksarkivets kantine kl. 18.00:
DIS-Oslo/Akershus arr. medlemsmøte
Tema: Slektsprogram - den digitale
skooske? Demonstrasjon på internett.
Foredragsholder: Dag Hofsdødegård
- ◆ 11. Sola ved Stavanger, kl. 10 - 17
DIS-Rogaland arr. "Slektsgranserdag i
Rogaland" i Sola Kulturhus. Åpent arr.
SE også oppslag inne i bladet!
- ◆ 13. Haugesund, Havnaberget Eldresenter,
kl. 19.00 DIS-Haugaland arr. medl.møte
- ◆ 14. Tønsberg Bibliotek, kl. 16.00-20.30
DIS-Vestfold arr. lokalmøte: Finn dine
forfedre!
I samarbeid med Vestfold slekthistorielag
arr. åpen dag på biblioteket. Demonstrasjon
av Vestfoldrommet, slektsprogramvare og
Internet. Stands med eksempler på slekts-
gransking. Foredrag for nybegynnere
kl. 19.15
- ◆ 15. Bergen, Universitetsbiblioteket. DIS-
Hordaland arr. omvisning i Universitets-
biblioteket.
- ◆ 18. Ålesund, kl. 18.00
DIS-Møre og Romsdal arr. lokalmøte.
- ◆ 20. Arendal, Baptiskkirke kl.18.00
DISAust-Agder arr. åpent medlemsmøte.
Tema: Hvordan finne slekt i utlandet.
- ◆ 22. Bergen, Støpeskjeen, Fabrikkg. 6,
kl. 19.00 DIS-Hordaland. Vi Inviterer en
bygdebokforfatter.
- ◆ 28. Sjøholt, Røde Kors huset, kl. 18.00
DIS-Møre og Romsdal arr. lokalmøte

NOVEMBER

- ◆ 3. Stavanger, kl. 18.30:
DIS-Rogalands nett-brukergruppe møte på
Skipper Worse - Ågesentunet, Haugåsv. 14,
Hillevåg
- ◆ 4. Sandnes, kl. 18.30
DIS-Rogalands Mac-brukergruppe møte
hos Otto Dag Olsson, Knivskjellv. 62,
Hommersåk.
- ◆ 10. Haugesund Havnaberget Eldresenter,
kl. 19.00
DIS-Hagaland arr. medlemsmøte
- ◆ 11. Sandnes, kl.18.30
DIS-Vestfold arr. lokalmøte: Ny program-
vare. Vi demonstrerer det nyeste i program-
vare. Slektsprat. Presentasjon av vårens
møteprogram.
- ◆ 12. Bergen, Støpeskjeen, Fabrikkg. 6,
kl. 19.00 DIS-Hordaland.
Byarkivet - generell orientering.
- ◆ 13. Oslo, Riksarkivets kantine kl. 18.00
DIS-Oslo/Akershus arr. medlemsmøte.
Program ikke fastsatt.
- ◆ 17. Arendal, Baptiskkirke kl. 18.00
DIS-Aust-Agder arr. åpent medl.møte.
Tema: Demonstrasjon av forskjellige
programmer.
- ◆ 18. Volda, kl. 18.00
DIS-Møre og Romsdal arr. lokalmøte.
- ◆ 19. Bergen, Støpeskjeen, Fabrikkg. 6,
kl. 19.00 DIS-Hordaland.
Hordaland Sogelag forteller om seg selv -
hva kan være av interesse for slekts-
forskere?
- ◆ 25. Sjøholt, Røde Kors huset, kl. 18.00
DIS-Møre og Romsdal arr. lokalmøte.

DESEMBER

- ◆ 1. Stavanger, kl. 18.30
DIS-Rogaland Nett-brukergruppe møte på
Skipper Worse - Ågesentunet, Haugåsv. 14,
Hillevåg.
- ◆ 2. Sandnes, kl. 18.30
DIS-Rogaland Mac-brukergruppe møte hos
Otto Dag Olsson, Knivskjellv. 62,
Hommersåk.
- ◆ 8. Haugesund, Havnaberget Eldresenter,
kl. 19.00 DIS-Hagaland arr. medlemsmøte.
- ◆ 9. Bergen, Støpeskjeen, Fabrikkg. 6,
kl. 19.00 DIS-Hordaland. Julekos - vi får
besøk av Julenissen fra DIS-Norge som
forteller om sin virksomhet.
- ◆ 9. Vestfold fylkesbibliotek kl.19 - 22:
DIS-Vestfold arr. julemøte. Vi Avslutter
høsten med gløgg, pepperkaker og slekt-
sprat. Ta med "slekta" og dine fancy
utskrifter! Vi hjelper hverandre og har til-
gang på bøker, mikrofilm og annet slekts-
historisk materiale på Vestfoldrommet.
- ◆ 10. Oslo, Riksarkivets kantine kl. 18.00:
DIS-Oslo/Akershus arr. medlemsmøte.
Program ikke fastsatt.